

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

**ΕΡΓΟ : ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ**

ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ : 52 /28.05. 2020

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ : 52 /28.05. 2020

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Άρθρο 1ο: Γενικά.

- 1.1. Η παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων αποτελεί συμπλήρωση της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.
- 1.2. Σε περιπτώσεις ασυμφωνίας υπερτερούν οι όροι της παρούσας Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

Άρθρο 2ο: Συμπλήρωση ισχυουσών διατάξεων

- 2.1. Το έργο θα εκτελεστεί σύμφωνα με τις διατάξεις :
  - 2.1.1 Του ισχύοντος Ν. 4412/16 "Δημόσιες συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ " (ΦΕΚ 147Α'/8-8-16) όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36/Α'/09-03-21) « Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία».
  - 2.1.2 Ο Νόμος 4070/12 (ΦΕΚ 82 Α/10-4-2012) : Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (άρθρο 133 έως και άρθρο 137).
  - 2.1.3 Ο Νόμος Ν. 4146/13 (ΦΕΚ – 90 Α/18-4-2013): Διαμόρφωση Φιλικού Αναπτυξιακού Περιβάλλοντος για τις Στρατηγικές και Ιδιωτικές Επενδύσεις και άλλες διατάξεις, (άρθρο 59 έως και άρθρο 61).
  - 2.1.4 Ο Νόμος Ν.4257/14 (ΦΕΚ 93 Α/14-04-2014) : Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, (άρθρο 60 έως και άρθρο 68).
  - 2.1.5 Η εγκύκλιος 18 του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΝΣα'/οικ68559/19-10-16 από το (Γ.Γ.Δ.Ε.), σχετικά με "παροχή διευκρινίσεων περί εφαρμογής του Ν. 4412/16".
  - 2.1.6 Του άρθρου 8 του Ν. 2741/99 "Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές διατάξεις" (ΦΕΚ 199Α/99).
  - 2.1.7 Τα παραπάνω θεωρούνται βασικά. Σε περίπτωση, που ένα θέμα δεν καλύπτεται στην σύμβαση, τότε οι ενέργειες θα είναι σύμφωνες με τους ισχύοντες νόμους, διατάγματα και εγκυκλίους με όλες τις τροποποιήσεις τους.

Άρθρο 3ο: Ασφάλεια των εργαζομένων

- 3.1 Η εκτέλεση των έργων διέπεται από τις κατά καιρούς εκδοθείσες παρακάτω διατάξεις που αφορούν την ασφάλεια των εργαζομένων.
  - 3.1.1 ΠΔ 447/75, (ΦΕΚ Α' 142/9/17-7-75) "Περί ασφαλείας των εν ταις οικοδομικαίς εργασίαις ασχολουμένων μισθωτών".
  - 3.1.2 ΠΔ 778/80 (ΦΕΚ 193Ι26-8-80, Τεύχος Α), "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών".
  - 3.1.3 ΠΔ 1073/81 (ΦΕΚ 260Ι16-9-81, Τεύχος Α και ΦΕΚ 64/28-5-82 Τεύχος Α), "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση των εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού".

- 3.1.4 Ν 1396/83 (ΦΕΚ 126/15-9-81, Τεύχος Α) "Περί υποχρέωσης λήψης και τήρησης μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα".
- 3.1.5 Ν.1430/84 ΦΕΚ 49/Α/18-4-84 "Περί Κυρώσεως της υπ' αριθ. 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας, για την ασφάλεια στην Οικοδομική Βιομηχανία".
- 3.1.6 Π.Δ. 395/94 (ΦΕΚ 220Α/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση προς την οδηγία 89/655/ΕΟΚ".
- 3.1.7 ΠΔ 16/96 (ΦΕΚ 10 Α/18-1-96), "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ".
- 3.1.8 ΠΔ 17/96 (ΦΕΚ 11 ΑΜ 8-1-96), "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- 3.1.9 ΠΔ 305/96 (ΦΕΚ 212Α/29-8-96), "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- 3.1.10 ΠΔ 89/99 (ΦΕΚ 94Α/99), "Τροποποίηση του ΠΔ 395/94 σε συμμόρφωση προς την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου".
- 3.1.11 Υπ' αριθ. Οικ. 433/00 απόφαση του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 1176 Β/00), "Καθιέρωση του Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου".
- 3.1.12 Γενικότερα όλους τους σχετικούς νόμους, διατάγματα, εγκυκλίους και λοιπές διατάξεις, που βρίσκονται σε ισχύ κατά την περίοδο εκτέλεσης του έργου.
- 3.1.13 Η εγκύκλιος 27/15-10-12 με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΠΑΔ/οικ./369 από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (Γ.Γ.Δ.Ε.), σχετικά με την ένταξη στα συμβατικά τεύχη (Ε.Σ.Υ.) των δημοπρατούμενων έργων άρθρου σχετικού "με τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας στο εργοτάξιο".
- 3.1.14 Η υπ' αριθμό 14867 / 825 / 9.5.2014 (1241 Β') Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αναρτημένη στο Διαύγεια με (ΑΔΑ :ΒΙΥΗΛ-Τ1Γ) σχετικά με την "απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα Τεχνικά Έργα".
- 3.1.16 Ισχύει η παράγραφος 7 του άρθρου 138 του Ν. 4412 / 2016 .

Άρθρο 4ο: Αναθεώρηση τιμών

- 4.1. Για την αναθεώρηση τιμών μονάδας του έργου εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις και τα αναφερόμενα στο άρθρο 153 του Ν. 4412/16 "Νομοθετικό Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων" (ΦΕΚ 147Α'/8-8-16), όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 200/24-10-16 (Διορθώσεις σφαλμάτων του άρθρου 153 του Ν. 4412/16) και με το ΦΕΚ 206/3-11-16 (Διορθώσεις σφαλμάτων του άρθρου 153 του Ν. 4412/16) καθώς και του άρθ. 72 του Ν. 4782/2021.

Άρθρο 5ο: Υπέρβαση προθεσμιών - Ποινικές ρήτρες

- 5.1. Για την υπέρβαση των προθεσμιών του έργου και τις ποινικές ρήτρες έχει εφαρμογή το άρθρο 148 του Ν. 4412/16 όπως κάθε άλλη διάταξη που ισχύει κατά την ημέρα δημοσίευσης της διακήρυξης.
- 5.2. Στην περίπτωση που στο έργο επικρατήσουν ασυνήθιστες καιρικές συνθήκες, που όμως είναι δυνατόν να επηρεάσουν το χρόνο εκτέλεσης του όλου έργου ή μέρους αυτού, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως ευθύς αμέσως ενημερώσει έγγραφα τη Διευθύνουσα Υπηρεσία για τις καθυστερήσεις, προκειμένου αιτιολογηθεί και τεκμηριωθεί αντίστοιχη παράταση προθεσμίας.
Στον όρο "εξαιρετικές συνθήκες" δεν συμπεριλαμβάνονται δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες που τυχόν επικρατούν συνήθως στην περιοχή, όπως ισχυροί άνεμοι κλπ.
- 5.3. Επίσης εφ' όσον οι υπ' όψη καθυστερήσεις δημιουργούν πρόσθετες δαπάνες στον ανάδοχο και προσαυξάνουν το κόστος εκτέλεσης εργασιών (ημεραργίες προσωπικού και μηχανημάτων) και για να

ληφθεί υπ' όψη σχετική απαίτηση, θα πρέπει ο ανάδοχος ευθύς αμέσως, να γνωστοποιήσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, πλήρως αιτιολογημένα, τις οικονομικές του απαιτήσεις.

Παρόμοια αιτήματα που τίθενται εκ των υστέρων δεν θα λαμβάνονται υπ' όψη, τόσο για τη χορήγηση παράτασης προθεσμίας όσο και των αντίστοιχων αποζημιώσεων.

- 5.4. Όλα τα παραπάνω ισχύουν εφ' όσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα αναγραφόμενα στους Ειδικούς Όρους της ΕΣΥ.

Άρθρο 6ο: Πιστοποίηση - Εντολή πληρωμών

- 6.1. Για την πιστοποίηση και τις πληρωμές της εργολαβίας έχει εφαρμογή το άρθρο 152 του Ν. 4412/16 όπως κάθε άλλη διάταξη που ισχύει κατά την ημέρα δημοσίευσης της διακήρυξης όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 71 του Ν. 4782/21.

Άρθρο 7ο: Εκτέλεση συμπληρωματικών εργασιών – Απρόβλεπτα

- 7.1 Αν, κατά την εκτέλεση των συμβατικών εργασιών, προκύψει ανάγκη για εκτέλεση εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στην σύμβαση αλλά είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση του έργου, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 75 του ν. 4782/21 καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ισχύει κατά την ημέρα δημοσίευσης της διακήρυξης και ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελέσει αυτές τις συμπληρωματικές εργασίες.

- 7.2 Για τον κανονισμό τιμών μονάδας συμπληρωματικών εργασιών ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 75 του ν. 4782/21

- 7.3 Με τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών, που περιλαμβάνονται στην σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο 156 του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 75 του ν. 4782/21, καλύπτονται δαπάνες, προκύπτουσες από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων, που καθιερώθηκαν σαν υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις της προμέτρησης της μελέτης καθώς και για απαιτήσεις της κατασκευής, οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» του έργου.

- 7.4 Οι απρόβλεπτες δαπάνες έχουν διορθωτικό χαρακτήρα και αφορούν το τεχνικό αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης. Με τις δαπάνες αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν εργασίες, που αφορούν διαφορετικό από το δημοπρατηθέν αντικείμενο. Σύμφωνα με το άρθρο 156 του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 75 του ν. 4782/21, το ποσό των απρόβλεπτων, για έργα προϋπολογισμού ύψους ίσου με το παρόν έργο, είναι $\approx 15\%$ επί του αρχικού συμβατικού ποσού.

Σημειώνεται ότι η ανάλωση των απροβλέπτων κατά τη διάρκεια υλοποίησης της σύμβασής θα είναι διαρκώς φθίνουσα .

- 7.5 Οι αυξομειώσεις του συμβατικού αντικειμένου ισχύουν κατά τα οριζόμενα του άρθρου 156 του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 75 του ν. 4782/21 και συγκεκριμένα:

γ) Οι συμβατικές ποσότητες εργασιών μίας σύμβασης εκτέλεσης δημόσιου έργου επιτρέπεται να μειωθούν και η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

γα) Αναφέρεται ρητά η δυνατότητα αυτή στη διακήρυξη, τη σύμβαση και τα συμβατικά τεύχη.

γβ) Δεν τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» της προκήρυξης, ούτε οι προδιαγραφές του έργου, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη, ούτε καταργείται ομάδα εργασιών της αρχικής σύμβασης.

γγ) Δεν θίγεται η πληρότητα, ποιότητα και λειτουργικότητα του έργου.

γδ) Δεν χρησιμοποιείται για την πληρωμή νέων εργασιών που δεν υπήρχαν στην αρχική σύμβαση.

γε) Δεν υπερβαίνει η δαπάνη αυτή, κατά τον τελικό εγκεκριμένο Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Εργασιών του έργου, ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συμβατικής δαπάνης ομάδας εργασιών του έργου ούτε, αθροιστικά, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της δαπάνης της αρχικής αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α.,

αναθεώρηση τιμών και απρόβλεπτες δαπάνες. Στην αθροιστική αυτή ανακεφαλαίωση λαμβάνονται υπόψη μόνο οι μεταφορές δαπάνης από μία ομάδα εργασιών σε άλλη.

Τα ποσά που εξοικονομούνται, εφόσον υπερβαίνουν τα ανωτέρω όρια (20% ή και 10%), μειώνουν ισόποσα τη δαπάνη της αξίας σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., αναθεωρήσεις και απρόβλεπτες δαπάνες. Για τη χρήση των «επί έλασσον δαπανών» απαιτείται σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του φορέα υλοποίησης.

Ο προϋπολογισμός των έργων στα οποία εφαρμόζεται η παρούσα, αναλύεται σε ομάδες εργασιών, οι οποίες συντίθενται από εργασίες που υπάγονται σε ενιαία υποσύνολα του τεχνικού αντικειμένου των έργων, έχουν παρόμοιο τρόπο κατασκευής και επιδέχονται το ίδιο ποσοστό έκπτωσης στις τιμές μονάδας τους. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία μετά την έκδοσή της θα έχει εφαρμογή σε όλα τα ως άνω έργα, προσδιορίζονται οι ομάδες εργασιών ανά κατηγορία έργων.

Άρθρο 8ο: Συμφωνία υλικών με οδηγία Ε.Ε.

8.1. Τονίζεται ότι για το έργο ισχύει η Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 470/ΦΕΚ/ 183 Β/4-4-85), περί ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσεων, σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 72/23/ΕΟΚ.

8.2. Επί των προηγούμενων τονίζεται ότι κάθε τροποποίηση της ανωτέρω, η οποία ήθελε εκδοθεί μετά την ημερομηνία υπογραφής της μελέτης του έργου, ισχύει για το έργο υπό την προϋπόθεση της παραγράφου 8.3. και έχει εφαρμογή για τα αντίστοιχα υλικά του έργου που αφορά, εκτός αν αυτά, αποδεδειγμένα, είχαν παραγγελθεί προ της εκδόσεως της τροποποιητικής αποφάσεως.

Εφ' όσον η εφαρμογή της τροποποιητικής αποφάσεως συνεπάγεται κάποια υπέρβαση οικονομική στο έργο ή χρονική παράταση σ' αυτό, θα υποβληθεί έγκαιρα αίτηση του Αναδόχου, αναλυτικά δικαιολογημένη. Προ της εγκρίσεως αυτής κανένα αντίστοιχο υλικό δεν θα παραγγελθεί.

8.3. Τονίζεται πάντως ότι η Υπηρεσία διατηρεί στην απόλυτη έγκρισή της την δυνατότητα να μην εφαρμόσει την ανωτέρω τροποποίηση.

Άρθρο 9ο: Συμφωνία υλικών με εθνικές προδιαγραφές (ΕΛΟΤ, Υπουργείου Βιομηχανίας κλπ.)

9.1. Οι προδιαγραφές των υλικών του έργου συντάχθηκαν έτσι ώστε να συμφωνούν ή να υπερκαλύπτουν, από άποψης ασφαλείας, επιβιωσιμότητας και λειτουργίας, τις, ήδη υφιστάμενες για παρεμφερή υλικά, προδιαγραφές οιαδήποτε εθνικού φορέα (Υπουργείου Συγκοινωνιών, ΔΕΗ, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. ΕΛΟΤ, κλπ.).

Αν εκ παραδρομής ή για οιονδήποτε άλλο λόγο, η προδιαγραφή κάποιου υλικού του έργου, υπολείπεται αντιστοίχου ως ανωτέρω προδιαγραφής, η οποία έχει τεθεί σ' εφαρμογή προ της ημερομηνίας υπογραφής της μελέτης του έργου, ισχύει η δεύτερη, χωρίς οικονομική αξίωση εκ μέρους του Αναδόχου.

9.2. Αν αντίστοιχα τεθεί σ' εφαρμογή μετά την ημερομηνία υπογραφής της μελέτης του έργου προδιαγραφή από κάποιο Εθνικό Φορέα, που αφορά υλικό του έργου και είναι αυστηρότερη της αντιστοίχου προδιαγραφής του έργου αυτού, τότε θα τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται (ανάλογα) στην παράγραφο 8.2. του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 10ο: Δοκιμασία υλικών του έργου

10.1. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα, για κάθε υλικό του έργου, να ζητήσει την εκτέλεση δοκιμών σε εργαστήριο δημοσίας υπηρεσίας ή αναγνωρισμένου ιδιωτικού φορέα, για να διαπιστώσει ότι το προσκομιζόμενο στο έργο υλικό, συμφωνεί με τις προδιαγραφές του έργου.

10.2. Η ως άνω προσφυγή σε εργαστήριο ελέγχου θα ζητηθεί στην περίπτωση που από τα υποβληθέντα από τον ανάδοχο στοιχεία του υλικού δεν προκύπτουν μονοσήμαντα και αναμφισβήτητα οι τεχνικές ιδιότητες του υλικού. Η αντίστοιχη δαπάνη για τη δοκιμή του υλικού βαρύνει τον ανάδοχο και μόνο και πρέπει να εκτιμηθεί αντίστοιχα στην υποβολή της προσφοράς του.

10.3. Επίσης δοκιμασία κάποιου υλικού μπορεί να γίνεται και σε διαφορετικές περιπτώσεις, εφ' όσον κάτι τέτοιο σαφώς αναγράφεται και προβλέπεται στην Τεχνική Περιγραφή του έργου.

- 10.4. Ειδικότερα για τα Η/Μ μείζονα υλικά, με ευθύνη και δαπάνη του Αναδόχου οι δοκιμές θα γίνουν από αρμόδια επιτροπή στο εργοστάσιο κατασκευής.

Άρθρο 11ο: Χρήση εκρηκτικών υλικών

- 11.1. Γενικώς στο έργο απαγορεύεται η χρήση εκρηκτικών υλικών για οιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 12ο: Εγκατάσταση - Διευθέτηση καλωδιακών δικτύων

- 12.1. Η εγκατάσταση των καλωδίων ανεξάρτητα αν πρόκειται για νέα δίκτυα ή μετακινήσεις υφισταμένων, θα γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προκύπτει ο μικρότερος δυνατός αριθμός συνδέσμων.
- 12.2. Πάντως τονίζεται ότι σε κανένα καλωδιακό δίκτυο δεν αποτιμάται ιδιαίτερα ο σύνδεσμος, η δαπάνη του οποίου σαν προμήθεια υλικού και εργασίας) συμπεριλαμβάνεται στην τιμή μονάδας που ανήκει και η προμήθεια - τοποθέτηση του καλωδίου.
- 12.3. Κατά την εγκατάσταση οιονδήποτε καλωδιακού δικτύου θα ακολουθείται η προδιαγραφή Π-311, δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη εγκατάσταση "υλικών προστασίας και καλωδίων". Θα προηγείται η κατασκευή ή εγκατάσταση των βοηθητικών ή προστατευτικών υλικών (άμμου, τούβλων, σωληνώσεων, φρεατίων), θα ελέγχεται από τον επιβλέποντα μηχανικό η αρτιότητά των και εν συνεχεία θα εγκαθίστανται τα καλώδια.

Άρθρο 13ο: Υλικά επίχωσης χανδάκων (καλωδιώσεων - σωληνώσεων)

- 13.1. Στην τιμή εγκαταστάσεως των πάσης φύσεως καλωδίων περιλαμβάνεται και κάθε δαπάνη που απαιτείται για την προμήθεια μεταφορά και εγκατάσταση των υλικών επιχώσεων των χαντακιών, ανεξάρτητα της θέσεως προμήθειάς τους καθώς και για την απόρριψη κάθε είδους μπαζών σε χωματερή ή σε χώρο που θα υποδειχθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου ανεξαρτήτως απόστασης.
- 13.2. Το ίδιο ισχύει προκειμένου και για υλικά επιχώσεως πάσης φύσεως σωληνώσεων.
- 13.3 Σε ειδικές περιπτώσεις επιτρέπεται τροποποίηση των ανωτέρω εφ' όσον σαφώς αναγράφεται στο 2ο μέρος της παρούσης ή στην Τεχνική Περιγραφή του έργου.

Άρθρο 14ο: Εγκρίσεις υλικών

- 14.1. Η έγκριση που χορηγείται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία (ΓΕΕ) κατά την διάρκεια του έργου, για κάθε υλικό που προορίζεται για το έργο σημαίνει ότι:
- Η Υπηρεσία συμφωνεί για τη χώρα προέλευσης, τον οίκο κατασκευής και την τεχνολογία κατασκευής του υλικού και παρέχει την κατ' αρχήν έγκρισή της για την παραγγελία και ενσωμάτωση του υλικού στο έργο.
  - Η οριστική έγκριση του συγκεκριμένου υλικού θα χορηγηθεί μετά την επιτυχή εγκατάσταση, δοκιμή και λειτουργία του στον τόπο του έργου, στη θέση για την οποία προορίζεται και μετά τις δοκιμές που κατά την Τεχνική Περιγραφή, απαιτούνται να γίνουν στο εργοστάσιο κατασκευής ή εργαστήριο δοκιμών κρατικού φορέα και την υποβολή στην ΥΠΕΠΑ των σχετικών πιστοποιητικών.

Άρθρο 15^ο : Αρχαιότητες- Αντικείμενα Αξίας

- 15.1 Οι οποιοσδήποτε αρχαιότητες, έργα τέχνης ή αντικείμενα αξίας οποιασδήποτε φύσεως, τα οποία τυχόν θα ανακαλυφθούν κατά την εκτέλεση των εργασιών, ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο.
- 15.2 Η Υπηρεσία δεν θα καταβάλει στον Ανάδοχο κανένα αντιστάθμισμα, εκτός εάν παρίσταται ανάγκη δαπάνης εξαγωγής εκ του εδάφους των παραπάνω αντικειμένων, με επιφύλαξη για κάθε τυχόν αποζημίωση για τα παραπάνω προς τρίτον, που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- 15.3 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει αμέσως τη διευθύνουσα υπηρεσία, αν κατά την κατασκευή των έργων βρεθούν αρχαιότητες ή οποιαδήποτε έργα τέχνης. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται οι διατάξεις για τις αρχαιότητες. Για την καθυστέρηση των έργων ή διακοπή τους από αυτήν

την αιτία, έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του παρόντος νόμου. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζεται η παράγραφος 14 του άρθρου 59 του Ν. 4782/12.

Άρθρο 16ο: Τροποποιήσεις προδιαγραφών - Τεχνική μελέτη κατασκευής

16.1. Στο άρθρο 3 της Γ.Σ.Υ. καθορίζεται ότι στην σειρά ισχύος των συμβατικών στοιχείων του έργου η τεχνική μελέτη κατασκευής προηγείται των προδιαγραφών του έργου.

16.2. Κατόπιν τούτων και προς αποφυγή τροποποιήσεων επί των προδιαγραφών του έργου καθορίζεται ότι σ' όλες τις περιπτώσεις που υποβάλλεται από τον Ανάδοχο "Τεχνική Μελέτη Κατασκευής" τα εις αυτήν προβλεπόμενα υλικά και εργασίες θα είναι σύμφωνα απολύτως με τις προδιαγραφές του έργου.

Τούτο ισχύει ανεξάρτητα αν η "Τεχνική Περιγραφή Κατασκευής" εγκριθεί κατά τη φάση διαδικασίας του διαγωνισμού ή κατά την διάρκεια της εκτελέσεως του έργου.

Άρθρο 17ο: Προστασία του Περιβάλλοντος & Εναλλακτική Διαχείριση (ΑΕΚΚ)

17.1 Ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 138 του Ν. 4412/2016 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθ. 59 του Ν. 4782/21.

17.1.1 Η εκτέλεση του έργου της επικεφαλίδας θα προχωρήσει με την σαφή υποχρέωση ότι θα τηρηθούν οι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι και η Περιβαλλοντική Νομοθεσία, χωρίς την απαίτηση καμίας πρόσθετης αποζημίωσης του Αναδόχου για την τήρηση των παραπάνω όρων.

17.1.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει προτάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην περιοχή του έργου. Οι προτάσεις αυτές θα καθορίζουν με λεπτομέρεια όλα τα μέτρα που θα ληφθούν για να προστατευθούν η υπάρχουσα βλάστηση, τα δέντρα, οι θάμνοι και οι καλλιεργημένες εκτάσεις γύρω από τους χώρους που θα διατεθούν από την Υπηρεσία για την εκτέλεση των έργων, καθώς και για την αποκατάσταση των περιοχών, που υποχρεωτικά θα υποστούν ζημιές από την εκτέλεση του έργου. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να συμφωνούν με τους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν εγκριθεί για το έργο.

17.1.3 Ενδεικτικά, τέτοια μέτρα θα είναι, μετά την περάτωση του έργου, ο πλήρης καθαρισμός των εργοταξίων, η αποξήλωση όλων των προσωρινών εγκαταστάσεων, η αποκομιδή όλων των πλεοναζόντων υλικών και αχρήστων και κάθε άλλο κατάλληλο μέτρο, ώστε τελικά η επιρροή του εκτελεσθέντος έργου στο περιβάλλον να είναι η ελάχιστη δυνατή.

17.1.4 Τονίζεται ότι ο Ανάδοχος θα είναι μόνος υπεύθυνος για κάθε ζημιά που θα προκαλέσει σε τρίτους από αυθαίρετη κοπή ή βλάβη δένδρων, από αποθήκευση υλικών, από κακό χειρισμό των μηχανημάτων του ή καταπάτηση φυτεμένων περιοχών από τα μηχανικά μέσα που διαθέτει ή προσωρινά έργα εκτροπής κ.λ.π, και θα φροντίζει για την αποκατάσταση κάθε τέτοιας ζημιάς με δικές του δαπάνες.

17.1.5 Σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής σε στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη του έργου (ή από τυχόν εγκεκριμένες από την Υπηρεσία τροποποιήσεις της), ο ανάδοχος, ανεξάρτητα από τις οποιεσδήποτε ευθύνες που θα μπορούν να προκύψουν γι' αυτόν, είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τα υπάρχοντα έργα ή το φυσικό περιβάλλον στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από την εγκατάσταση του, με δαπάνες του, χωρίς να δικαιούται οποιασδήποτε χρηματικής αποζημίωσης ή παράτασης προθεσμίας. Ο ανάδοχος είναι ο μόνος και αποκλειστικός υπεύθυνος για τη μετά σχολαστικότητας τήρηση της περιβαλλοντικής μελέτης του έργου και γενικότερα για την εφαρμογή των νομοθετημένων όρων προστασίας του περιβάλλοντος κατά την κατασκευή του έργου, κατά την τυχόν εκμετάλλευση των πηγών λήψης υλικών, και κατά τη χρησιμοποίηση των εγκεκριμένων αποθεσιοθαλάμων απόθεσης πλεονασμάτων των προϊόντων εκσκαφών.

17.1.6 Ο Ανάδοχος υποχρεούται στην τήρηση της σχετικής Νομοθεσίας, κατά τα αναφερόμενα στις :

- υπ' αριθμό 36259/1757/Ε103/23-08-10 ΚΥΑ "Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές & κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) (ΦΕΚ 1312 Β' / 24-08-10).

- υπ' αριθμό 3854 (ΦΕΚ 94 Α' -23-06-2010) Νόμος σχετικά με την “ τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις”.
- υπ' αριθμό 1312 Β' 24-08-2010 ΦΕΚ σχετικά με “ τα μέτρα , όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές , κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)” .

ΜΕΡΟΣ ΙΙ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Άρθρο 1ο:

Αντικείμενο της τεχνικής μελέτης του έργου είναι η Ανάπλαση της Δυτικής εισόδου της πόλης της Λιβαδειάς, και συγκεκριμένα της τμήματος της οδού ΔΕΛΦΩΝ, από το όριο του σχεδίου πόλης έως την συμβολή της με την οδό ΛΙΑΚΟΥΡΑΣ.

Επιγραμματικά, οι κύριες εργασίες που προβλέπονται να γίνουν για την εκτέλεση του ανωτέρου έργου είναι:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΔΟΠΟΪΑΣ

- Καθαίρεση ασφαλτοτάπητα, σκυροδεμάτων, πλακών πεζοδρομίων, κρασπεδόρειθρων, για κατασκευή νέων πεζοδρομίων και νησίδων.
- Τοποθέτηση κρασπέδων και κατασκευή ρείθρων, για δημιουργία νέων πεζοδρομίων.
- Τοποθέτηση κρασπέδων για τη δημιουργία χώρων πρασίνου επί του πεζοδρομίου
- Κατασκευή ραμπών με κατάλληλες κλίσεις για προσβασιμότητα ΑμΕΑ.
- Επίστρωση πεζοδρομίων με πλάκες τσιμέντου και πλάκες ΑμΕΑ .
- Αποκατάσταση ασφάλτου όπου απαιτείται.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

- Φυτεύσεις στις θέσεις πρασίνου που θα κατασκευαστούν και προστασία αυτών.
- Εγκατάσταση δικτύου άρδευσης του πρασίνου .
- Η άρδευση θα γίνεται με σταγονίδια.
- Σύνδεση με δίκτυο ΔΕΥΑΛ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ Η/Μ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- Για την διέλευση των καλωδίων θα χρησιμοποιηθούν πλαστικοί σωλήνες προστασίας καλωδίων HDPE Φ90ενώ στα οδοστρώματα σιδηροσωλήνες γαλβανισμένοι DN63.
- Θα κατασκευαστεί πλήρης υπόβαση του φωτισμού με καλώδια, γειώσεις, ΗΛ. Πίνακα και πύλλα πλήρης εργασία έως τις αναμονές για την τοποθέτηση φωτιστικών.
- Θα κατασκευαστούν τα ανάλογα φρεάτια ελέγχου και βάσεις μεταλλικών ιστών.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Θα τοποθετηθούν πινακίδες σήμανσης, επιστήλιοι κάδοι μικροαπορριμμάτων και σιδηρά κολωνάκια.

- 1.2 Τα είδη και οι ποσότητες των προβλεπόμενων εργασιών περιέχονται στον Προϋπολογισμό, συμβατικές δε τιμές μονάδος εργασιών είναι οι τιμές μονάδος του Τιμολογίου Προσφοράς, ανεξάρτητα αν οι εργασίες εκτελούνται κατά την διάρκεια της ημέρας ή της νύκτας (είτε λόγω των αναγκών του έργου είτε λόγω αναγκών της Υπηρεσίας), χωρίς να πληρώνεται ιδιαίτερη αποζημίωση για την περίπτωση νυκτερινής εργασίας.

1.3 Η συνολική δαπάνη του έργου, στην οποία περιλαμβάνονται τα ποσά για τυχόν απρόβλεπτα και αναθεώρηση και ποσοστό 18% για Γενικά Έξοδα και Εργολαβικό Όφελος(ΓΕ+ΟΕ), κατά την Μελέτη της Υπηρεσίας ανέρχεται στο ποσό των :

(349.999,99 € , συμπεριλαμβανομένου το Φ.Π.Α. 24%)

ΤΡΙΑΚΟΣΙΕΣ ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΝΝΙΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΝΙΑΚΟΣΙΑ ΕΝΕΝΗΝΤΑ ΕΝΝΙΑ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΝΕΝΗΝΤΑ ΕΝΝΙΑ ΛΕΠΤΑ

Άρθρο 2ο: Έκταση των κατ' αποκοπή εργασιών

2.1 Τα όρια των "κατ' αποκοπή" αντικειμένων, ή αυτών που πληρώνονται "με το τεμάχιο", όπως αναγράφονται στο Τιμολόγιο και τον Προϋπολογισμό, εκτείνονται σε πλήρως τελειωμένες εργασίες με όλες τις λεπτομέρειες, ακόμα και αν δεν αναγράφονται ρητώς στο Τιμολόγιο, είναι όμως απαραίτητες για την αποπεράτωσή τους.

Άρθρο 3ο: Σχέδια – Τεύχη Δημοπράτησης - Τεχνικές Προδιαγραφές

- 3.1 Οι εργασίες θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, τα λοιπά τεύχη της μελέτης και τα στοιχεία δημοπράτησης τα οποία αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και των οποίων η σειρά προτεραιότητας της ισχύος τους (σε περίπτωση ασυμφωνίας) είναι :
1. Η Διακήρυξη της δημοπρασίας.
  2. Το Έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς.
  3. Το Τιμολόγιο Μελέτης αποτελούμενο από τους Γενικούς Όρους & τα Άρθρα
  4. Ο Προϋπολογισμός Μελέτης
  5. Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) που περιλαμβάνει τους Γενικούς Όρους (Μέρος Ι) και τους Ειδικούς Όρους (Μέρος ΙΙ).
  6. Η Τεχνική Μελέτη του έργου, που περιλαμβάνει την Τεχνική Περιγραφή και τα Σχέδια, όπως αναγράφονται στην Ε.Σ.Υ. (ΜΕΡΟΣ ΙΙ).
  7. Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων .
  8. Το πρόγραμμα κατασκευής του έργου, όπως θα εγκριθεί τελικά από την Υπηρεσία .
  9. Οι εγκεκριμένες μελέτες που θα χορηγηθούν στον Ανάδοχο από την Υπηρεσία καθώς και οι Τεχνικές Μελέτες – σχέδια εφαρμογής που απαραιτήτως θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης, όπως τελικά θα εγκριθούν από την Υπηρεσία.
  10. Το Χρονοδιάγραμμα / Πρόγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- 3.2 Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επειδή είναι δημοσιευμένα κείμενα :
- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004.
  - (2) Οι Αναλύσεις Τιμών και τα αντίστοιχα Περιγραφικά Τιμολόγια που αναφέρονται στην ΕΣΥ, για την Περίπτωση Σύνταξης ΠΚΤΝΜ.
  - (3) Οι Ευρωκώδικες, (DIN, EN κπ).
  - (4) η ΔΙΠΑΔ/οικ/273 (ΦΕΚ 2221/30-7-12) περί έγκρισης 440 Ελληνικών Πρότυπων Τεχνικών Προδιαγραφών (Ε.Π.Τ.Π.) του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 2221/30-07-12) & οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.
  - (5) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του ΥΠΕΧΩΔΕ (Γενικές προδιαγραφές υλικών εργασίας και πληρωμών , (ή του τ. ΥΔΕ) & οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο).
  - (6) Η υπ' αριθμό 17 εγκύκλιος με αριθμό πρωτ. ΔΚΠ/οικ/1322 / 7-09-2016 του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων , Γενική Γραμματεία Υποδομών , Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικής Υποστήριξης , Διεύθυνση Κανόνων και Ποιότητας , σχετικά με την "Αναστολή της υποχρεωτικής εφαρμογής πενήντα εννέα (59) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΛΟΤ – ΕΤΕΠ) και η προσωρινή αντικατάστασή τους από τις ΠΕΤΕΠ (Προσωρινές Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές)".
- 3.3 Στο παρόν έργο έχουν εφαρμογή οι παρακάτω Αποφάσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ όπως :
- 3.3.1. Ισχύει η αριθμ. Δ17α/01/93/ΦΝ437/1.10.04 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1556 Β'/18.10.04), με την οποία εγκρίθηκαν τα ενιαία Τιμολόγια Εργασιών στις κατηγορίες των έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών και Πρασίνου σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3263/2004.

3.3.2 Ισχύει η αριθμ. Δ17α/09/136/ΦΝ437/23.12.04 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1939B/29.12.04), με την οποία εγκρίθηκαν τα ενιαία Τιμολόγια Εργασιών στην κατηγορία των έργων Οικοδομικών και η 1^η Βελτίωση των εγκεκριμένων ενιαίων Τιμολογίων στις κατηγορίες των Υδραυλικών και Λιμενικών Έργων

3.3.3. Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α / 04/15/ΦΝ 437 / 8.2.2005 , που αντικαθιστά την Δ17α/01/93/ΦΝ437/1.10.04 (Β ' 1556) και αφορά την τροποποίηση κατηγοριών στα εγκεκριμένα τιμολόγια εργασιών για έργα Οδοποιίας , (1^η βελτίωση Οδοποιίας).

3.3.4 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/09/56/ΦΝ437/27.4.2005 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 573/27.4.2005) , 1^η βελτίωση των ενιαίων τιμολογίων Οικοδομικών εργασιών

3.3.5 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/03/41/ΦΝ437/31.3.2005, (ΦΕΚ 440 Β' / 5.4.2005)
απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ , 2^η βελτίωση Υδραυλικών και Λιμενικών Έργων.

3.3.6 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/01/127/ΦΝ.443 , απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ έγκριση 3^η βελτίωση των Πρότυπων Τευχών Διακήρυξης Δημοσίων έργων .

3.3.7 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/03/54/ΦΝ 437 / 7.5.2008 , (ΦΕΚ 918 Β' /19.5.2008)
απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ , Επικαιροποίηση των ενιαίων τιμολογίων έργων Οδοποιίας (5^η βελτίωση των ενιαίων τιμολογίων εργασιών της Οδοποιίας) για έργα προϋπολογισμού από 1,5 εκατομμύριο ευρώ μέχρι 5 εκατομμύρια ευρώ.

3.3.8. Ισχύει η εγκύκλιος Δ17ΑΑ /06/76/ΦΝ437 / 20.6.2008 επικαιροποίηση του ενιαίου τιμολογίου Οδοποιίας .

3.3.9. Ισχύει η εγκύκλιος Δα/4/82/ΦΝ437/4.7.2008 έγκριση ενιαίου τιμολογίου έργων Οδοποιίας για μικρά έργα προϋπολογισμού δαπάνης 1.500.000,00 € .

3.3.10 Ισχύει η εγκύκλιος 21/2008 , Δ17α/11/116/ΦΝ437/2.10.2008 σχετικά με τον υπολογισμό της αξίας της ασφάλτου .

3.3.11. Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/09/18/ΦΝ437 / 6.2.2009 «Επικαιροποίηση ενιαίου τιμολογίου έργων Οδοποιίας , (τσιμεντοϊστοί)».

3.3.12 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17γ/06/28/ΦΝ437/24.2.2009 Απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ έγκριση αναπροσαρμογής και συμπλήρωσης Ενιαίων τιμολογίων έργων Υδραυλικών και Λιμενικών.

3.3.13 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/62/3/ΦΝ437 / 12.3.2009 Έγκριση αναπροσαρμογής και συμπλήρωσης Ενιαίων τιμολογίων Οικοδομικών έργων .

3.3.14 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/07/63/ΦΝ437 / 27.4.2009 «Διευκρινίσεις επι της εγκυκλίου 21/2008 , σχετικά με τον υπολογισμό της αξίας της ασφάλτου».

3.3.15 Τιμολόγιο υδραυλικών έργων – Αναπροσαρμογή Φεβρουάριος 2009 , (ΦΕΚ 822B 4.5.2009).

3.3.16 Ισχύει η εγκύκλιος Δ17γ / 01/78/ΦΝ437 / 25.5.2009 Δημοσίευση διόρθωσης σφαλμάτων στην αριθμ. Δ17γ/06/28/ΦΝ437/24.2.2009 Απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ .

3.3.17 Έγκριση αναπροσαρμογής και συμπλήρωση ενιαίων τιμολογίων Οικοδομικών έργων , (ΦΕΚ 513B / 19.3.2009)

3.3.18 Έγκριση αναπροσαρμογής και συμπλήρωσης ενιαίου τιμολογίου έργων υδραυλικών και Λιμενικών , (ΦΕΚ 410B / 6.3.2009).

3.3.19 Έγκριση αναπροσαρμογή και συμπλήρωση ενιαίων τιμολογίων έργων πρασίνου , (ΦΕΚ 1661B / 13.8.2009) .

3.3.20 Εγκύκλιο 12 , Δ11γ/ο/253/Φ10/3.5.2010 «Έγκριση αναπροσαρμογή και συμπλήρωση ενιαίων τιμολογίων έργων Υδραυλικών και Λιμενικών του ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.3.21 Η Εγκύκλιο 23 , Δ11γ/ο/11/69-Φ10 «Έγκριση αναπροσαρμογής και συμπλήρωση ενιαίων τιμολογίων έργων Υδραυλικών και Λιμενικών του Υπουργού Υ.ΜΕ.ΔΙ.

3.3.22 Η υπ' αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7-2-2013 απόφασή περί «Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών» η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 363/19-2-2013,

3.3.23 Η διόρθωση της υπ' αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7-2-2013 απόφασής περί «Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών» η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 363/19-2-2013, με την υπ' Αριθμ. Δ11γ/ο/3/20/13 (ΦΕΚ 639 Β/20-3-2013) : Διορθωτικές επεμβάσεις στην απόφαση «Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών».

3.3.24 Εγκύκλιο 7, Δ11γ/ο/5/8/12.2.2013 «Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών» του ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.3.25 Η «Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση των Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών», (ΦΕΚ 639 Β /20.3.2013).

3.3.26 Εγκύκλιο 34, Δ11γ/ο/14/62 /20.12.2013 «Προσθήκη συμπλήρωση άρθρου στα Τιμολόγια Έργων

Οδοποιίας», του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

3.3.27 Εγκύκλιο 13, Δ11γ/ο/9/24/01.04.2014 «Διορθωτικές επεμβάσεις στην απόφαση Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών» του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

3.3.28 Εγκύκλιο 12 , Δ11γ/Ο/4/6 / 28-07-14 «Προσθήκη Άρθρων στα Τιμολόγια Οικοδομικών Έργων» και «Διορθωτικές Επεμβάσεις στα Τιμολόγια Οικοδομικών Έργων» .

3.3.29 Εγκύκλιο 30 , ΔΚΠ/οικ165/ 18-12-14 «Τροποποίηση και Προσθήκη Άρθρων στα Τιμολόγια Η/Μ Εργασιών και Η/Μ Εγκαταστάσεις Έργων Οδοποιίας– Εγκαταστάσεις Φωτισμού οδών » .

3.3.30 ΔΚΠ/οικ./545/29-5-/2015 (Φ.Ε.Κ. 1088/Β'/9-6-2015), «Συμπλήρωση του πίνακα τιμών των Άρθρων στα Τιμολόγια Η/Μ Εργασιών - Η/Μ Εγκαταστάσεις Έργων Οδοποιίας – Εγκαταστάσεις Φωτισμού οδών » .

3.3.31 Το υπ' αριθμό 1746 / Β' / 19-05-2017 ΦΕΚ Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων , Αριθ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ .

3.3.32 Το ανεπίσημο Αναλυτικό Τιμολόγιο Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών (ΑΤΗΕ) τεύχη Ι & ΙΙ (έκδοση 1981 ΠΕΔΜΗ ΕΔΕ) .

3.3.33 Στα ανωτέρω τιμολόγια ισχύουν οι τελευταίες εκδόσεις. Στα παραπάνω έχουν εφαρμογή όλα τα αναγραφόμενα, πλην αυτών που αναφέρονται στον τρόπο επιμετρήσεως και πληρωμής στα κατ' αποκοπή τμήματα.

3.3.34 Ισχύουν οι Τεχνικές Προδιαγραφές που αναφέρονται στο συμβατικό τεύχος της Τεχνικής Συγγραφής Υποχρεώσεων του έργου.

3.3.35 Οι Τεχνικές Προδιαγραφές της Υπηρεσίας .

3.3.36 Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές του Υ.Δ.Ε. (Ε.Τ.Ε.Π. - Π.Ε.Τ.Ε.Π.) του ΥΠΕΧΩΔΕ και όσες τυχόν άλλες αναφέρονται στα άρθρα του Τιμολογίου και στην Τεχνική Περιγραφή.

3.3.37 Ο Κανονισμός φορτίσεως δομικών έργων (Β.Δ. 10-12-45/ΦΕΚ-325Α/ 1945 και ΦΕΚ 171 Α/46), ο Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος (ΦΕΚ 1561/2-6- 2016 & Φ.Ε.Κ. 4007/14-12-16), ο Αντισεισμικός Κανονισμός (ΦΕΚ 781Β'/18-06-2003, ΦΕΚ 1153Β'/12-08-2003, ΦΕΚ 1154Β'/12-08-2003 & Φ.Ε.Κ. 270Β'/16-03-2010), όπως αυτοί ισχύουν κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς.

3.3.38 Ο Νέος Κανονισμός για την μελέτη και Κατασκευή Έργων από Σκυρόδεμα, ο Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος και ο Κανονισμός Σκυροδέματος , (ΦΕΚ 1561/2-6-2016 & Φ.Ε.Κ. 4007/14-12-16) όπως ισχύουν την ημερομηνία δημοσίευσής.

3.3.39 Ο Κανονισμός Πυροπροστασίας Κτιρίων και ο Κανονισμός Εσωτερικών Υδραυλικών Εγκαταστάσεων, όπως αυτοί ισχύουν κατά την ημερομηνία προσφοράς.

3.3.40 Ο Κανονισμός Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων, όπως ισχύει κατά την ημερομηνία της προσφοράς.

3.3.41 Ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις ηχομονώσεις και εγκαταστάσεις, ισχύουν οι διατάξεις που εκδόθηκαν κατ' επιταγή του ισχύοντα ΓΟΚ μέχρι την ημερομηνία της προσφοράς.

3.3.42 Η ερμηνευτική εγκύκλιος 61.800/20.11.1937 του Υπ. Συγκοινωνιών.

3.3.43 Οι ισχύουσες κατά την ημερομηνία προσφοράς ΤΟ.ΤΕΕ (ΤΟΤΕΕ 2411/86, ΤΟΤΕΕ 2412/86, ΤΟΤΕΕ 2421 Μέρος 1/86 & 2/86 κλπ).

3.3.44 Οι ισχύουσες κατά την ημερομηνία προσφοράς τυποποιήσεις ΕΛΟΤ, DIN, ISO, EN, AFNOR.

3.3.45 Όλες οι αναφερόμενες στην Τεχνική Περιγραφή και τα λοιπά τεύχη προδιαγραφές, ακόμα και αν δεν αναφέρονται αναλυτικά παραπάνω.

3.3.46 Για θέματα που δεν καλύπτονται από τους ελληνικούς Κανονισμούς και δύνανται να εφαρμοστούν οι κατά περίπτωση ισχύοντες κανονισμοί χώρας μέλους της Ε.Ε., εφόσον γίνεται επαρκής αιτιολόγηση εφαρμογής αυτών. Οποσδήποτε όμως προ της εφαρμογής των θα προηγηθεί ενημέρωση και έγκριση της Υπηρεσίας.

3.3.47 Η δαπάνη κάθε εργασίας και αντιστοίχου υλικού που συνεπάγεται η ακριβής εφαρμογή των ανωτέρω, περιλαμβάνεται ανοιγμένη στις τιμές του Τιμολογίου μελέτης (και προσφοράς) του έργου.

3.3.48 Η εγκύκλιος 27 / 15.10.2012 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ./369 από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας, υποδομών, μεταφορών και δικτύων (Γενική Γραμματεία Δημοσίων έργων) σχετικά με την ένταξη στα συμβατικά τεύχη (Ε.Σ.Υ.) των δημοπρατούμενων έργων άρθρου σχετικού “ **με τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο**”.

3.3.49 Η υπ’ αριθμό 14867 / 825 / 9.5.2014 (1241 Β’) Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας αναρτημένη στο Διαύγεια με (ΑΔΑ :ΒΙΥΗΛ-Τ1Γ) σχετικά με την “απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα Τεχνικά Έργα”.

Άρθρο 4^ο : Τροποποίηση Νομοθεσίας

1.3 Για την παρούσα εργολαβία ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 4412 / 2016 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4782/21, η εγκύκλιος 18 του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΝΣα’οικ68559/19-10-16 από το (Γ.Γ.Δ.Ε.), σχετικά με “παροχή διευκρινίσεων περί εφαρμογής του Ν. 4412/16 ” και κάθε νέα διάταξη, εγκύκλιος ή Νόμος, που θα έχει δημοσιευθεί μέχρι την ημερομηνία προσφοράς.

Άρθρο 5ο: Συντονισμός Προδιαγραφών, Σχεδίων και Ειδικών Διατάξεων

5.1 Οι ισχύουσες Προδιαγραφές, τα εγκεκριμένα σχέδια και οι ειδικές διατάξεις και όλα τα συμπληρωματικά σχέδια και έγγραφα, αποτελούν ουσιώδη μέρη της Σύμβασης και κάθε απαίτηση που τίθεται σε ένα από αυτά είναι δεσμευτική και θεωρείται ότι περιέχεται σε όλα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας οι αναγραφόμενες διαστάσεις των σχεδίων υπερισχύουν αυτών που προκύπτουν από την υπό κλίμακα ανάγνωση, εκτός αν πρόκειται για προφανώς λανθασμένη αναγραφή, που θα πρέπει να προσδιορίζεται από την Υπηρεσία μετά από όχληση του Αναδόχου.

5.2 Ο Ανάδοχος δεν μπορεί να επωφεληθεί από πιθανό σφάλμα ή παράλειψη των σχεδίων.

5.3 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αντιληφθεί ότι υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων στοιχείων της Μελέτης ή ότι ενδεχόμενα είναι απαραίτητες συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις, υποχρεούται το ταχύτερο να ζητήσει γραπτές οδηγίες κλπ σύμφωνα με τις Νομοθετικές διατάξεις του Ν.3669 / 2008 και του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4782/21, από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ακόμη υποχρεούται όπως, οποτεδήποτε και με οποιοδήποτε τρόπο, εφαρμόσει την επί του θέματος απόφαση της Υπηρεσίας.

5.4. Στις προτάσεις ή σχέδια του Αναδόχου η Διευθύνουσα Υπηρεσία δικαιούται να επιφέρει οποιαδήποτε τροποποίηση κρίνει αναγκαία μετά και την σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Υπηρεσίας.

5.5. Οι ισχύουσες Προδιαγραφές, τα εγκεκριμένα σχέδια και οι ειδικές διατάξεις και όλα τα συμπληρωματικά σχέδια και έγγραφα, αποτελούν ουσιώδη μέρη της Σύμβασης και κάθε απαίτηση που τίθεται σε ένα από αυτά είναι δεσμευτική και θεωρείται ότι περιέχεται σε όλα.

5.6 Ο Ανάδοχος υποχρεούται εγκαίρως, πριν από κάθε εφαρμογή συνολικά ή εν μέρει, σχεδίων που κατά την κρίση του βρίσκονται σε ασυμφωνία μεταξύ τους ή με υφιστάμενα στοιχεία ή με τα άλλα συμβατικά τεύχη, να ζητήσει αμέσως και εγγράφως οδηγίες από την Υπηρεσία, αλλιώς υποχρεούται να εφαρμόσει οποτεδήποτε και με κάθε τρόπο την επί του θέματος απόφαση της Υπηρεσίας, με δικά του μέσα και δαπάνη.

Άρθρο 6ο: Έναρξη και διάρκεια Έργου - Προθεσμίες - Ποινικές Ρήτρες

6.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να περατώσει το έργο στο σύνολο του μέσα σε **ΔΕΚΑΟΚΤΩ μήνες, (18)**, από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης του έργου.

Τονίζεται ότι στην ανωτέρω προθεσμία συμπεριλαμβάνεται εργασία κατά τις αργίες και τα Σαββατοκύριακα, το δε κόστος της εργασίας κατά τις ανωτέρω ημέρες έχει υπολογιστεί στις τιμές μονάδος του Τιμολογίου.

6.2 Οι μήνες νοούνται πάντοτε σύμφωνα με την ημερολογιακή διαδοχή των ημερών.

6.3 Για την οριακή προθεσμία του έργου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 147 του Ν.4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 66 του ν. 4782/21,

6.4. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 147 του Ν.4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ.66 του ν. 4782/21

6.5. Σε περίπτωση υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας του Έργου, επιβάλλονται ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν.4412/16 όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 2 του αρθ. 67 του Ν.4782/21.

6.6. Παράταση της προθεσμίας, που τάσσεται, δεν αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο για αποκλειστική υπαιτιότητά του. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 148 του Ν.4412/16

6.7. Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, ο Ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 160 του Ν.4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 78 του ν.4782/21.

Άρθρο 7ο: Γενικά Έξοδα, Όφελος κ.λπ. Αναδόχου / Επιβαρύνσεις

7.1. Επί πλέον δε, οι πληρωμές του Αναδόχου, υπόκεινται στις κατά το Νόμο κρατήσεις.

7.2. Αν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου επιβληθούν και νέα πρόσθετα τέλη ή αυξηθούν τα ποσοστά αυτών, που ισχύουν κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς, η σχετική πρόσθετη δαπάνη, που προέρχεται από αυτά, θα βαρύνει την Υπηρεσία. Σε περίπτωση μείωσης των ανωτέρω ποσοστών, η διαφορά θα είναι υπέρ της Υπηρεσίας.

7.3 Στις τιμές του Περιγραφικού Τιμολογίου έχουν ληφθεί υπόψη οι κάθε είδους επιβαρύνσεις, δηλ. φόροι, τέλη, ειδικοί φόροι, κλπ. Αν όμως κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου δοθεί απαλλαγή για οποιαδήποτε από τις παραπάνω επιβαρύνσεις η απαλλαγή αυτή θα εκπέσει σε ωφέλεια του έργου (όχι σε ωφέλεια του Αναδόχου). Τα παραπάνω ισχύουν και για τις Νέες Τιμές Μονάδος (NTM) που πιθανόν να συνταχθούν, υπό μορφή σχετικών Πρωτοκόλλων Κανονισμού.

7.4. Σαν γενική τεκμαρτή έκπτωση της εργολαβίας θα είναι η διαφορά του συνολικού ποσού προσφοράς από τη συνολική εκτίμηση δαπάνης της μελέτης της Υπηρεσίας, παράγραφος 1.2. των ειδικών όρων της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων, διαιρούμενης δια της τελευταίας.

Άρθρο 8ο: Πληρωμή Αναδόχου

8.1 Για τις πληρωμές στον Ανάδοχο έχει εφαρμογή το άρθρο 71 του Ν.4782/21 που αντικαθιστά το αρ.152 του Ν.4412/16

8.2 Για τα κατ' αποκοπή τμήματα του έργου, πλήρως ολοκληρωμένα, ο Ανάδοχος αποζημιώνεται με καταβολή των τιμημάτων που προσφέρει ο ίδιος με την Οικονομική Προσφορά του.

- 8.3 Οι πιστοποιήσεις συντάσσονται από τον Ανάδοχο σύμφωνα με το άρθρο άρθρο 71 του Ν.4782/21.
- 8.4 Με βάση τον Προϋπολογισμό Προσφοράς και τον Πίνακα Ποσοστών Δαπάνης, που περιλαμβάνεται σε αυτόν, ή τα ποσοστά που αναφέρονται στον Προϋπολογισμό και στην στήλη «άρθρα αναθεώρησης», υπολογίζονται οι τμηματικές πληρωμές του Αναδόχου, σε τμήματα των παραπάνω ποσοστών, για τις ανάλογες εργασίες, κατά την εκτίμηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 9ο: Αναθεώρηση της συμβατικής αξίας του έργου

Για την αναθεώρηση τιμών μονάδας του έργου εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις και τα αναφερόμενα στο άρθρο 153 του Ν. 4412/16 "Νομοθετικό Θεσμικό Πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων" (ΦΕΚ 147Α'/8-8-16), όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 200/24-10-16 (Διορθώσεις σφαλμάτων του άρθρου 153 του Ν. 4412/16) και με το ΦΕΚ 206/3-11-16 (Διορθώσεις σφαλμάτων του άρθρου 153 του Ν. 4412/16) όπως τροποποιήθηκε προς τον τίτλο και τις παρ 3,10,19,21,22 του άρ. 72 του Ν. 4732/21.

Άρθρο 10ο: Προκαταβολή

- 10.1. Δεν προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον ανάδοχο .

Άρθρο 11ο: Διάθεση τεχνικού προσωπικού επί τόπου του έργου

- 11.1 Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό του Αναδόχου.
- 11.2. Στη διεύθυνση του έργου από την πλευρά του αναδόχου στον τόπο κατασκευής, σε εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 138 & 139 του Ν. 4412/16, θα πρέπει να είναι διπλωματούχος, ανάλογου με τη φύση του έργου ειδικότητας και αριθμού αναλόγου του μεγέθους (προϋπολογισμού) του έργου. Ήτοι Αρχιτέκτων ή Πολιτικός μηχανικός και Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος μηχανικός
- 11.3 Για την κατασκευή του έργου ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει επί τόπου του έργου και σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των αντιστοιχών εργασιών του, τεχνικών υπαλλήλων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 139 του Ν. 4412 / 2016
- Διπλωματούχο Πολιτικό μηχανικό, μέλος του ΤΕΕ, για τις οικοδομικές εργασίες
  - Διπλωματούχο Μηχανολόγο - Ηλεκτρολόγο μηχανικό, μέλος του ΤΕΕ, για τις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες.
  - Τους απαιτούμενους υπομηχανικούς και εργοδηγούς, των απαιτούμενων ειδικοτήτων.
- 11.4. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν διαθέτει επί τόπου του Έργου τους από το άρθρο 139 του Ν. 4412 / 2016 απαιτούμενους Μηχανικούς, η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα ή να προσλάβει τους αντίστοιχους Μηχανικούς για λογαριασμό και σε βάρος του Αναδόχου, ή να περικόπτει μηνιαίως ποσό που θα αντιστοιχεί στο μισθό του Μηχανικού (ή των Μηχανικών) που δεν θα διαθέτει για το Έργο και για όσο διάστημα δεν τους διαθέσει.
Ο μισθός αυτός θα υπολογίζεται με βάση τον διπλάσιο μισθό που προκύπτει από τον πίνακα αμοιβών επί συμβάσει Μηχανικών δεκαετούς τουλάχιστον πείρας.
- 11.5. Πριν από την έναρξη των εργασιών ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την έκδοση όλων των απαιτούμενων από το νόμο αδειών (εκτός αυτών που προβλέπονται για την ανέγερση των οικοδομών) και καθίσταται ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση από τις ισχύουσες διατάξεις του τρόπου εκτέλεσης των εργασιών.

Άρθρο 12ο: Προέλευση υλικών

- 12.1. Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι τα καλύτερα σε ποιότητα που υπάρχουν στην αγορά, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα.

Άρθρο 13ο: Έγκριση υλικών

- 13.1. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία της υπογραφής της συμβάσεως, να προτείνει στην Υπηρεσία για έγκριση τα κύρια υλικά που αναφέρονται παρακάτω, τα οποία θα προμηθευτεί για να ενσωματώσει ή εγκαταστήσει ή τοποθετήσει στο Έργο .
- 13.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προτείνει για έγκριση κύρια υλικά που να ικανοποιούν τις Προδιαγραφές και τις απαιτήσεις της Μελέτης του έργου. Η πρόταση - αίτηση του Αναδόχου θα συνοδεύεται από περιγραφές στην Ελληνική γλώσσα, PROSPECTUS, σχέδια, σχεδιαγράμματα, αποτελέσματα δοκιμών και σχετικά πιστοποιητικά ερευνητικών εργαστηρίων κ.λπ. όλων των προτεινομένων Οίκων υλικών. Με τα στοιχεία αυτά θα χαρακτηρίζεται σαφώς και λεπτομερώς το καθένα προτεινόμενο είδος υλικού (εργοστάσιο κατασκευής, τύπος, κλπ.) με επαρκή στοιχεία, ώστε να αποδεικνύεται σαφώς και ευχερώς ότι τούτο ικανοποιεί τις Προδιαγραφές και απαιτήσεις της Μελέτης του έργου.
- 13.3 Η Υπηρεσία θα ελέγξει κατ' αρχήν τα ανωτέρω υλικά και θα εγκρίνει, κατά την κρίση της, τα προς ενσωμάτωση - εγκατάσταση, εκτός και εάν υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες ή ιδιαιτερότητες οπότε και θα υποβληθούν στην Προϊσταμένη Αρχή για έγκριση.

Καθυστέρηση στην έγκριση των υλικών, η οποία τυχόν θα προκύψει λόγω μη έγκαιρης υποβολής από τον Ανάδοχο πλήρων στοιχείων των υλικών είτε λόγω ακαταλληλότητάς τους, θα βαρύνει τον Ανάδοχο.

- 13.4 Εφίσταται ιδιαίτερος η προσοχή των αρμοδίων οργάνων της Υπηρεσίας επί των κυρίων υλικών, τα οποία θα προσκομίσει ο Ανάδοχος επί τόπου και θα ενσωματώσει στο έργο. Αυτά πρέπει να είναι ακριβώς τα εγκριθέντα από την Υπηρεσία ως ανωτέρω, αλλιώς δεν θα επιτρέπεται η ενσωμάτωσή τους στο έργο και δεν θα πιστοποιούνται.

Προκειμένου να αποφεύγονται καθυστερήσεις, διαφωνίες και παραλαβές αμφιβόλου ποιότητας μηχανημάτων, κανένα μηχάνημα δεν θα παραλαμβάνεται εάν δεν συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα στα τεύχη Δημοπράτησης πιστοποιητικά και δεν έχουν συνταχθεί όπου προβλέπεται τα σχετικά πρακτικά ελέγχων - δοκιμών.

Απαγορεύεται η πιστοποίηση μηχανημάτων σαν υλικό επί τόπου, εφ' όσον δεν πληρούν τα ανωτέρω. Επίσης δεν θα γίνονται δεκτά στην Μονάδα, εκτός εάν φυλάσσονται σε αποθήκη του αναδόχου, μηχανήματα που δεν συνοδεύονται από τα πιστοποιητικά δοκιμών και ελέγχου, που προβλέπονται στα τεύχη Δημοπράτησης.

- 13.5 Σαν κύρια υλικά του έργου, τα οποία θα υποβληθούν για έγκριση στην Υπηρεσία, χαρακτηρίζονται :

α) Όλα τα υλικά που αναφέρονται στο τιμολόγιο μελέτης τα οποία για να είναι αποδεκτά πρέπει να εναρμονίζονται με τις εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές ΕΤΕΠ , τις απαιτήσεις της μελέτης και θα πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικά ποιότητας με επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα για να μπορούν να αξιολογηθούν κατάλληλα .

β) Τα πιστοποιητικά θα πρέπει να συνοδεύονται τουλάχιστον από :

- πιστοποιητικό συστήματος Διαχείρισης για τον έλεγχο παραγωγής στο εργοστάσιο ISO 9001 ,
- πιστοποιητικό σήμανσης CE των προϊόντων του εργοστασίου παραγωγής , εναρμονισμένα με Ευρωπαϊκά Πρότυπα ,
- δήλωση επίδοσης του κατασκευαστή σύμφωνα με τον Κανονισμό 305 / 2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ,
- Έκθεση δοκιμών από Κοινοποιημένο Φορέα.

Ως κύρια υλικά συνήθως χαρακτηρίζονται τα κάτωθι :

α. Στις εργασίες οδοποιίας υλικά για έγκριση είναι :

- ✚ Οι επιστρώσεις όλων των δαπέδων (πλακίδια, συνθετικά δάπεδα, πλάκες φυσικού πετρώματος, πλάκες από τσιμέντο, μαρμάρινες ποδιές, κλπ).
- ✚ Υλικά κατασκευής πεζοδρομίων (κράσπεδα, πλάκες πεζοδρομίου, κυβόλιθοι κλπ)
- ✚ Παντός είδους υλικά για συγκόλληση και αρμολόγηση
- ✚ Υλικά πλήρωσης παντός είδους αρμών

- ✚ Τα υλικά χρωματισμών Παντός είδους χρωματισμοί και προετοιμασίας (πλαστικοί, βερνικοχρώματα, ακρυλικοί, αστάρια κ.λπ)
- ✚ Υλικά για την κατασκευή μονώσεων (θερμόνωση ή υγρομόνωση)

β. Στα έργα πρασίνου υλικά για έγκριση είναι τα παρακάτω :

- ✚ Φυτά – Θάμνοι
- ✚ Προγραμματιστές – ηλεκτροβάνες άρδευσης).
- ✚ Αγωγοί και καλώδια Χαμηλής Τάσης).
- ✚ Όλοι οι τύποι σωληνώσεων και σταλλακτών.
- ✚ Καλύμματα φρεατίων.

γ. Στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις υλικά για έγκριση είναι τα παρακάτω

- ✚ Ηλεκτρικοί πίνακες χαμηλής τάσης και εξοπλισμός – υλικά πινάκων Χ.Τ. (διακόπτες, ασφάλειες, εκκινήτες, όργανα μέτρησης και ενδείξεων, κλπ).
- ✚ Αγωγοί και καλώδια Χαμηλής Τάσης).
- ✚ Διακόπτες – Ρευματοδότες.
- ✚ Όλοι οι τύποι των φωτιστικών σωμάτων.
- ✚ Καλύμματα φρεατίων – καναλιών.
- ✚ Αγωγοί από ηλεκτρολυτικό χαλκό
- ✚ Αγωγοί από χαλκό
- ✚ Υλικά αντικεραυνικής προστασίας
- ✚ Αντλίες.
- ✚ Αυτοματισμοί.
- ✚ Φωτιστικά

δ. Στα λοιπά έργα υλικά για έγκριση είναι τα παρακάτω :

- ✚ Σωληνώσεις
- ✚ Προκατασκευασμένα φρεάτια
- ✚ Σχάρες ομβρίων.
- ✚ Καλύμματα φρεατίων.

13.6 Όλα τα παραπάνω θα είναι από εύφημους οίκους, εξειδικευμένους σε αυτά. Επίσης για την έγκριση των υλικών, η Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει και δείγματα εκτός από τα προσκομισθέντα τεχνικά φυλλάδια. Για όσα από τα δεν αναφέρεται ιδιαίτερα, η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα, όπου κριθεί απαραίτητο, να ζητήσει την εκτέλεση δοκιμών σύμφωνα με το αντίστοιχο άρθρο της ΕΣΥ εκτός αν άλλως ειδικά προδιαγράφεται σε άλλο Συμβατικό Τεύχος της μελέτης.

13.7. Μετά την έγκριση των κυρίων υλικών, ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει εγκαίρως την Υπηρεσία, δηλαδή 15 ημέρες για υλικά εσωτερικού και 25 ημέρες για υλικά εξωτερικού πριν από τις δοκιμές παραγωγής που θα γίνουν στο εργοστάσιο, ώστε αν κρίνει σκόπιμο να παραστεί σε αυτές. Εναλλακτικά αντί των δοκιμών στο εργοστάσιο εξωτερικού μπορεί η Υπηρεσία να ζητήσει δοκιμές ή πιστοποιητικά σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην πιο πάνω παράγραφο.

Τα ανωτέρω συμπληρώνουν το άρθρο 8 της ΓΣΥ.

Άρθρο 14ο: Σκυροδέματα γενικά

14.1 Για κάθε κατηγορία ποιότητας σκυροδέματος ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να εκπονήσει (με μέριμνα και δαπάνες του) **μελέτη συνθέσεως** βάσει αντιπροσωπευτικών ποσοτήτων υλικών από αυτά που έχουν μεταφερθεί στο εργοτάξιο παρασκευής του σκυροδέματος. Η μελέτη συνθέσεως πρέπει να επαναλαμβάνεται όταν μεταβάλλεται η πηγή προμήθειας, ή το είδος, ή η ποιότητα των συνιστώντων υλικών, ή οι καιρικές συνθήκες. Η μελέτη αυτή θα υπόκειται στον έλεγχο της υπηρεσίας.

- 14.2 Οι μελέτες συνθέσεως σκυροδέματος, τα υλικά, η παραγωγή, η συντήρηση, οι παντός είδους έλεγχοι κλπ θα διέπονται από τον εν ισχύει κανονισμό τεχνολογίας σκυροδέματος (Κ.Τ.Σ) (ΦΕΚ 1561/2-6-2016 & Φ.Ε.Κ. 4007/14-12-16) καθώς και όλα τα σχέδια προτύπων του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ), τα αναφερόμενα στον Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος.
- 14.3 Τα αδρανή τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή σκυροδεμάτων θα είναι θραυστά και θα προέρχονται από ασβεστολιθικά πετρώματα τα οποία θα καλύπτουν τις απαιτήσεις του Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος και τα σχετικά πρότυπα του ΕΛΟΤ.
- 14.4 Γενικά δύναται να χρησιμοποιηθούν οι κάτωθι ποιότητες σκυροδέματος :
- 1) Σκυρόδεμα κοιτοστρώσεων, εξομαλυντικών στρώσεων κ.λ.π. Η ποιότητα του σκυροδέματος αυτού θα είναι : C12/15
  - 2) Σκυρόδεμα C16 /20 ή 20/25 για ρείθρα τάφρους κ.λ.π., ενισχυμένα δάπεδα, καθώς και για μικρούς τοίχους αντιστήριξης που ενδεχομένως θα χρειαστούν.
  - 3) Σκυρόδεμα οπλισμένο C25 /30 τοίχων, πλακών, δοκών, υποστηλωμάτων
- 14.5 Τα ανωτέρω σκυροδέματα χαρακτηρίζονται ως "ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΑ". Δεν αποκλείεται η δυνατότης προμήθειας από εργοστάσιο ετοιμού σκυροδέματος, αρκεί, από τον Ανάδοχο του έργου, να εξασφαλισθούν όλες οι διευκολύνσεις στην Επίβλεψη για την εκτέλεση όλων των ελέγχων που προβλέπονται για το ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟ σκυρόδεμα.
- 14.6 Ο προβλεπόμενος προκαταρκτικός έλεγχος σύμφωνα με τον Κ.Τ.Σ. είναι υποχρεωτικός, ο δε αριθμός των δοκιμαστικών αναμιγμάτων καθορίζεται σε 30.
- Οι προδιαγραφόμενες αντοχές σκυροδεμάτων αναφέρονται σε αντοχή κύβου ακμής 20 ή 15 εκ. Το τσιμέντο το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή των σκυροδεμάτων θα είναι ελληνικού τύπου ή τσιμέντο καθαρό, τύπου 1/35 ή 1/45 και θα είναι σύμφωνο με τον κανονισμό τσιμέντου (Φ.Ε.Κ. 244/29-2-1980) υπαγορευόμενης της χρήσεως τσιμέντου υψηλής αντοχής.
- Γενικά επιτρέπεται η χρησιμοποίηση υπερρευστοποιητικών προσθέτων σκυροδέματος. Οι αναλογίες και ο τρόπος χρήσεως θα καθορισθούν κατά την σύνταξη της μελέτης συνθέσεως.
- 14.7 Ουδενμία σκυροδέτηση, με σκυρόδεμα επιτρέπεται χωρίς προηγούμενη έγκριση της Μελέτης Συνθέσεως από την Αρμόδια Υπηρεσία. Προς τούτο, προς αποφυγή καθυστερήσεων από υπαιτιότητά του, ο Ανάδοχος του Έργου πρέπει να φροντίσει για την **έγκαιρη σύνταξη και υποβολή των απαιτούμενων μελετών συνθέσεως, οι οποίες είναι υποχρεωτικές.**
- 14.8 Η αρτιότητα και η τεχνολογία κατασκευής του συγκροτήματος παραγωγής σκυροδέματος το οποίο θα χρησιμοποιηθεί, θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εξασφαλίζεται πλήρως η δυνατότης παραγωγής των προδιαγραφόμενων σκυροδεμάτων. Εάν κατά την κρίση της Επιβλέψεως δεν εξασφαλίζεται από το εν λόγω συγκρότημα η δυνατότητα παραγωγής των προδιαγραφόμενων σκυροδεμάτων, ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται, είτε να αλλάξει εργοστάσιο παραγωγής σκυροδέματος, είτε να εγκαταστήσει κατάλληλο συγκρότημα, σε περιοχή εντός της Μονάδος που θα υποδειχθεί από την Επίβλεψη. Δεν προβλέπεται ιδιαίτερη αποζημίωση για την χρησιμοποίηση ή την εγκατάσταση συγκροτήματος παραγωγής σκυροδέματος.
- 14.9 Επί προσθέτως ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται :
- Επίσης υποχρεούται να εγκαταστήσει εργαστήριο με όλα τα απαραίτητα όργανα και το κατάλληλο επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό για τον έλεγχο των παραγομένων σκυροδεμάτων, τις τροποποιήσεις των μελετών συνθέσεως σκυροδέματος (π.χ. έλεγχο κοκκομετρικών διαβαθμίσεων, υγρασίας, παιπάλης, καθήσεως σκυροδέματος, κ.λ.π.) καθώς και για τον έλεγχο αντοχής δοκιμών (π.χ. επαρκή αριθμό μητρών, πρέσσα θραύσεως δοκιμών). Προϊστάμενος του εν λόγω εργαστηρίου πρέπει να είναι Πολιτικός μηχανικός.
- 14.10 Η κοκκομετρική διαβάθμιση των αδρανών υλικών και το ποσοστό παιπάλης θα ελέγχεται για κάθε νέα ποσότητα η οποία θα προσκομίζεται στον "Αστέρα" του συγκροτήματος παραγωγής σκυροδέματος. Ομοίως για κάθε νέα ποσότητα άμμου θα ελέγχεται η υγρασία αυτής αλλά και όποτε κριθεί σκόπιμο από την Επίβλεψη ή Εκπρόσωπο της Υπηρεσίας.

- 14.11 Η θερμοκρασία του παρασκευαζομένου σκυροδέματος κατά την διάρκεια της χυτεύσεως του δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από 32°C. Προς τούτο ο Ανάδοχος του έργου πρέπει να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα όπως :
- 4) Διατήρηση σε χαμηλή θερμοκρασία του ύδατος παρασκευής του σκυροδέματος (θαμμένη δεξαμενή νερού - προσθήκη πάγου κ.λ.π.).
  - 5) Προστασία του κάδου μεταφοράς του σκυροδέματος (βαρέλες) από τον ήλιο (αναμονή σε σκιερό μέρος κλπ). Ο έλεγχος της θερμοκρασίας του χυτευομένου σκυροδέματος θα γίνεται πριν από την αντλία (κατά την έξοδο από την βαρέλα) και όποτε κρίνει η επίβλεψη. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται να διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό, για τον έλεγχο της ως ανωτέρω θερμοκρασίας, καθώς και για τον τρόπο υποβιβασμού της (προσθήκη πάγου στο νερό παρασκευής).
- 14.12 Πέραν των δοκιμών τα οποία θα λαμβάνονται για τον έλεγχο της αντοχής του παραγομένου σκυροδέματος και τα οποία μετά την προβλεπόμενη από τον Κ.Τ.Σ. συντήρηση των, θα αποστέλλονται στο εργαστήριο της ΜΑΚ ή σε Κρατικό εργαστήριο για έλεγχο, θα λαμβάνονται τρία (3) δοκίμια ανά παρτίδα τα οποία θα θραύονται μετά παρέλευση 7 ημερών, στο εργαστήριο. Τούτο γίνεται για την πρόβλεψη της αντοχής των 28 ημερών και τις τυχόν συντηρήσεις και διορθώσεις μελετών συνθέσεως που πρέπει να γίνουν σε περίπτωση μειωμένων αντοχών. Η διαδικασία για την πρόβλεψη της αντοχής των 28 ημερών θα γίνει ως κατωτέρω:
- Με βάση τη σχέση αντοχών 7/28 ημερών η οποία έχει προκύψει από τους προκαταρκτικούς ελέγχους, θα υπολογίζεται η αντοχή των 28 ημερών για κάθε δοκίμιο.
  - Με βάση την ως ανωτέρω αντοχή των 28 ημερών και την τυπική απόκλιση η οποία έχει ευρεθεί από τους προκαταρκτικούς ελέγχους, θα ελέγχεται η ικανοποίηση ή μη των κριτηρίων συμμορφώσεως που προβλέπονται από τον Κ.Τ.Σ. για το συγκεκριμένο είδος σκυροδέματος.
- Σε περίπτωση που διαπιστώνεται μειωμένη αντοχή, θα διορθώνεται το ταχύτερο δυνατόν η μελέτη συνθέσεως και θα επαληθεύεται με την θραύση έξι (6) δοκιμών ηλικίας 7 ημερών.
- Για την σκυροδετηθείσα περιοχή, όπου διαπιστώθηκε μείωση αντοχής θα γίνεται συντήρηση κατά τα προβλεπόμενα από την παρ. 13.7.1 του Κ.Τ.Σ.
- 14.13 Τα ανωτέρω αποτελούν τα κατ' ελάχιστον απαιτούμενα προληπτικά μέτρα για την επίτευξη των προδιαγραφόμενων αντοχών και τούτο διότι δίδεται υψίστη σημασία στην επίτευξη των προδιαγραφόμενων αντοχών.
- 14.14 Η τήρηση ή όχι των κριτηρίων συμμορφώσεως θα προκύψει από τα αποτελέσματα της θραύσεως των δοκιμών του Κρατικού Εργαστηρίου αντοχής υλικών.
- Προς τούτο μετά την φύλαξη των δοκιμών σε κατάλληλο χώρο εντός του εργαστηρίου, αφού προηγουμένως περιβληθούν με υγρές λινάτσες, εντός 4 το πολύ ημερών από την ημέρα λήψεως των, θα αποστέλλονται σε κρατικό εργαστήριο (πάντα το ίδιο) για περαιτέρω συντήρηση και εν συνεχεία θραύση, σε ηλικία 28 ημερών.
- 14.15 Τα αποτελέσματα θραύσεως των δοκιμών θα κοινοποιούνται υποχρεωτικά μέσω της Επιβλέψεως στην Κεντρική Υπηρεσία.
- 14.16 Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, από τους ελέγχους Κρατικού Εργαστηρίου, μειωμένη αντοχή των δοκιμών ηλικίας 28 ημερών, θα ακολουθήσει η διαδικασία περικοπών που προβλέπεται στο άρθρο 10 της Ε.Σ.Υ.
- 14.17 Για τα εξωτερικά δάπεδα που κατασκευάζονται με την προδιαγραφή ΔΕ-7 και σε ότι αφορά τα αντικείμενα του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις της προδιαγραφής αυτής. Το έργο όσον αφορά τα σκυροδέματα της παραγράφου αυτής σύμφωνα με την παράγραφο 1.2 της ΔΕ-7 χαρακτηρίζεται ως μικρό.

Άρθρο 15ο: Πρόγραμμα κατασκευής των έργων

- 15.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει για έγκριση το πρόγραμμα κατασκευής του έργου (χρονοδιάγραμμα) εντός 15 ημερών από την ημέρα υπογραφής της Σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 145 του Ν.4412/2016 όπως αυτό τροποποιήθηκε στις παρ. 1,2 και 4 με το άρθ. 64 του ν. 4782/21.

- 15.2 Η σύνταξη του χρονοδιαγράμματος θα γίνει, όπως ορίζεται από το άρθρο 145 του Ν.4412/2016 στις παρ. 1,2 και 4 με το άρθ. 64 του ν. 4782/21. Ως μονάδα χρόνου θεωρείται η ημέρα. Ως αφετηρία των χρόνων (χρόνος εκκίνησης) λαμβάνεται η ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.
- Στο υπό έγκριση χρονοδιάγραμμα θα διακρίνονται με χαρακτηριστικούς συμβολισμούς:
- Η αφετηρία του χρόνου.
  - Το πέρας του συνολικού συμβατικού χρόνου.
  - Η έναρξη και το πέρας των επιμέρους εργασιών, όπως αυτές διακρίνονται στα κεφάλαια της Τ.Π.
- 15.3. Επισημαίνεται ότι το χρονοδιάγραμμα πρέπει να συνοδεύεται και από αιτιολόγηση των διαφόρων φάσεων του. Η σύνταξη του χρονοδιαγράμματος και ειδικά η ομαδοποίηση των εργασιών, ο καθορισμός των χρόνων επικάλυψης και ο προγραμματισμός ροής των εργασιών θα γίνει σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Μηχανικό, προκειμένου να καθορισθεί ο χρόνος και η διαδοχή εργασιών έτσι ώστε να μην επηρεάζεται η δραστηριότητα της Μονάδας.
- 15.4. Η έγκριση του χρονοδιαγράμματος θα γίνει από την Διευθύνουσα Υπηρεσία σε δεκαπέντε (15) μέρες από την υποβολή του, βάσει του άρθρου 45 του Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με την παρ 2 του αρθ. 64 του Ν. 4782/2021.
- 15.5 Κάθε μήνα ο Επιβλέπων θα εξετάζει εάν η υλοποίηση του χρονοδιαγράμματος παρουσιάζει απόκλιση. Για να είναι εφικτός ο έλεγχος πρέπει απαραίτητως ανά 15ήμερο να γίνεται ενημέρωση του χρονοδιαγράμματος όσον αφορά στην πρόοδο των εργασιών. Εάν διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ του χρονοδιαγράμματος και της προόδου, ο Επιβλέπων, αφού εξετάσει τους λόγους που την προκάλεσαν, οφείλει να προβεί έγκαιρα στις επιβαλλόμενες ενέργειες για την επισήμανση των αιτιών της καθυστέρησης της προόδου, προς εξάλειψή της. Δηλαδή, προς την Προϊσταμένη Αρχή εάν υπάρχουν εκκρεμότητες ευθύνης της, προς τον Ανάδοχο, επισημαίνοντας τα αίτια και καθορίζοντας συγκεκριμένα μέτρα και ενέργειες που πρέπει να λάβει ο Ανάδοχος. Εξυπακούεται ότι σε περίπτωση μη ανταπόκρισής του Αναδόχου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα προβαίνει σε Ειδική Πρόσκληση και στη συνέχεια σε Προσωρινή Έκπτωση του Αναδόχου, σε εφαρμογή του άρθρου 160 του Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 78 του ν. 4782/21.
- 15.6. Εάν διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ του χρονοδιαγράμματος και της προόδου, ο Επιβλέπων, αφού εξετάσει τους λόγους που προκάλεσαν αυτή, οφείλει να προβεί έγκαιρα στις επιβαλλόμενες ενέργειες για την επισήμανση των αιτιών της καθυστέρησης της προόδου προς εξάλειψή των. Δηλαδή, προς την Προϊσταμένη Αρχή, εάν υπάρχουν εκκρεμότητες ευθύνης της, προς τον Ανάδοχο επισημαίνοντας τα αίτια και καθορίζοντας συγκεκριμένα μέτρα και ενέργειες που πρέπει να λάβει ο Ανάδοχος.
- 15.7. Στις περιπτώσεις ανάθεσης νέων εργασιών, θα προσδιορίζεται στην διαταγή ανάθεσης, εάν αυτή διαφοροποιεί το συμβατικό χρόνο ή όχι. Στην περίπτωση διαφοροποίησης του χρόνου της σύμβασης θα αναθεωρείται ανάλογα το χρονοδιάγραμμα.
- 15.8 Εντολή για διαφοροποίηση του χρόνου της σύμβασης έχει μόνο η Προϊσταμένη Αρχή.

Άρθρο 16° : Οργανόγραμμα

- 16.1 Ο Ανάδοχος θα υποβάλει οργανόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν. 4412 / 2016 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 το άρθ. 64 του ν. 4782/21 σε διάστημα ενός (1) μηνός από την υπογραφή της σύμβασης, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία :
- εξοπλισμού και μηχανημάτων, σε επισυναπτόμενη κατάσταση τα μέσα – μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του έργου, καθώς επίσης και τα
  - βιογραφικά σημειώματα του τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του, που θα διατεθεί στο εργοτάξιο και σε επισυναπτόμενη κατάσταση τον αριθμό και την ειδικότητα του προσωπικού αναλόγου εκπαίδευσης, που θα απασχολεί ο Ανάδοχος, και θα αναφέρει και τις αρμοδιότητες εκάστου, με πίνακα κατανομής αρμοδιοτήτων
  - το χρονοδιάγραμμα βάση του οποίου θα υποβάλλονται οι συμπληρωματικές μελέτες και θα γίνονται οι παραγγελίες των υλικών, μηχανημάτων κλπ., που απαιτούνται στο Έργο και προβλέπονται στα τεύχη του Διαγωνισμού.

16.2 Ο μηχανικός εξοπλισμός, που θα αναφέρεται στην κατάσταση, θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για το υπόψη έργο.

Άρθρο 17^ο : Μηχανικός εξοπλισμός

17.1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να διαθέτει επαρκή μεταφορικά μέσα για την κίνηση του προσωπικού της Υπηρεσίας, που ασκεί την επίβλεψη του έργου, προς την περιοχή των έργων, καθώς και μέσα στην περιοχή αυτή, όλες δε οι σχετικές δαπάνες για την κίνηση αυτού του προσωπικού θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

Άρθρο 18^ο : Απόθεση υλικών, στάθμευση οχημάτων, χώροι υγιεινής.

18.1 Οι περιοχές, που θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εναπόθεση των υλικών, στάθμευση οχημάτων και ειδικών μηχανημάτων αυτού κ.λπ., θα είναι αυτές που θα υποδειχθούν από την Επίβλεψη, ως άρθρο 138 του Ν.4412/16 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ. 59 του ν. 4782/21.

Όταν οι συνθήκες του έργου ή ο κίνδυνος ζημιών σε αυτό δεν επιτρέπουν κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, την επί μακρό χρόνο απόθεση υλικών σε χώρους που εμποδίζεται η κυκλοφορία οχημάτων ή δημιουργείται κίνδυνος στην ασφάλεια πτήσεων ή για άλλους λόγους ασφαλείας, τότε στους χώρους αυτούς που θα ορίζονται από τις εντολές της Επίβλεψης, θα αποτίθενται περιορισμένες ποσότητες υλικών, χωρίς τούτο να δημιουργεί δικαίωμα αποζημίωσης του Αναδόχου για πρόσθετες ή πλάγιες μεταφορές, φορτοεκφορτώσεις κ.λπ.

18.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως με δικές του δαπάνες εγκαταστήσει στο εργοτάξιο άπαντα τα προβλεπόμενα υπό των όρων της υγιεινής του άρθρου 24 του Π.Δ. 447/05 ή εν ισχύει νεότερων.

Διευκρινίζεται ακόμα ότι η τήρηση όλων των παραπάνω από τον Ανάδοχο δεν αποτελεί αίτιο για να εγερθεί απαίτηση οικονομικής φύσεως ή παράταση προθεσμίας.

Άρθρο 19ο: Χρόνος εγγύησης

19.1 Ο χρόνος εγγύησης του έργου καθορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 171 του Ν.4412 / 2016 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ. 85 του ν. 4782/21. .

Άρθρο 20ο: Σχέδια εξ εκτελέσεως

20.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να συντάξει λεπτομερή σχέδια εξ εκτελέσεως, τα οποία θα υποβάλλει στην Υπηρεσία προς έγκριση, σε ένα διαφανές και 3 φωτοτυπίες, διαστάσεων, κατάλληλα υπογεγραμμένα από αυτόν, κατά την διάρκεια του έργου και οπωσδήποτε πριν από την Προσωρινή Παραλαβή του.

Προκειμένου να είναι δυνατή η φύλαξη σε κατάλληλες αρχειοθήκες θα είναι κατά DIN ως προς το πλάτος με μήκος έως 1,20 m, θα κόβονται στο περίγραμμα πλην της πλευράς της θέσης της πινακίδας όπου θα μένει η διαφάνεια πέραν του περιγράμματος 1 cm για να κολλάται η ταινία ανάρτησης. Το ρέλιασμα θα γίνεται από τις 3 πλευρές. Η πλευρά προς την πινακίδα δεν θα ρελιάζετε.

20.2. Η πινακίδα των σχεδίων θα είναι τυποποιημένη της Υπηρεσίας, η οποία θα δοθεί στον Ανάδοχο από την Επίβλεψη.

20.3. Ο Ανάδοχος θα πρέπει επιπλέον να υποβάλει και τρεις φωτοτυπίες αυτών.

20.4. Τέλος όλα τα παραπάνω σχέδια θα υποβληθούν και σε ηλεκτρονική μορφή (CD) ως αρχεία AutoCAD για Windows έκδοσης τουλάχιστον 2004 ή νεωτέρας.

20.5. Όλα τα παραπάνω θα περιλαμβάνονται στον ΦΑΥ που θα συντάσσεται οπωσδήποτε πριν την προσωρινή παραλαβή του έργου.

Άρθρο 21^ο: Ποσότητες

21.1 Οι ποσότητες που αναφέρονται στον Προϋπολογισμό του Έργου είναι ενδεικτικές (προμετρητικές). Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει και ενσωματώσει στο Έργο εκείνες τις ποσότητες μόνο που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση του Έργου, σύμφωνα με τις τελικές απαιτήσεις αυτού.

Άρθρο 22^ο : Τιμές μονάδος

22.1. Οι τιμές μονάδος, του Τιμολογίου Μελέτης, αναφέρονται σε πλήρως τετελεσμένες εργασίες όπως περιγράφονται και συμπληρώνονται στα συμβατικά τεύχη της εργολαβίας. Οι τιμές μονάδος εμπεριέχουν όσα αναφέρονται στους Γενικούς Όρους του Τιμολογίου.

22.2. Στις τιμές μονάδες επιπλέον περιλαμβάνονται :

22.2.1. Η αξία προμήθειας όλων των απαιτούμενων για την εκτέλεση των διαφόρων ειδών εργασιών, υλικών και μικροϋλικών, περιλαμβανομένου του νερού, καθώς και αξία και δαπάνη φορτοεκφόρτωσης, μεταφοράς προσκόμισης αυτών μέχρι τη θέση χρησιμοποίησης ή ενσωμάτωσής τους, μετά του απολυμένου χρόνου και τις καθυστερήσεις των μέσων μεταφοράς εκτός αν άλλως αναφέρεται ευκρινώς στο Τιμολόγιο Μελέτης.

22.2.2. Κάθε δαπάνη για αγορά ή ενοικίαση, μεταφορά επί τόπου του έργου και χρησιμοποίηση κάθε είδους μηχανημάτων, εργαλείων, μεταφορικών μέσων, με όλα τα έξοδα κίνησης, λειτουργίας συντήρησης, επισκευής, σταλιών λόγω κακοκαιρίας – ζημίας ή οποιασδήποτε άλλης αιτίας, απόσβεσης, προστασίας, ασφαλιστρών κλπ και χρησιμοποίησης αυτών, καθώς και την αξία των καυσίμων, λιπαντικών, νερού και ρεύματος για τις εργασίες πλήρως και έντεχνα τελεσμένες.

22.2.3. Οι δαπάνες κατεργασίας, χρησιμοποίησης και τοποθέτησης των αναφερθέντων υλικών, καθώς και κάθε πρόσθετης εργασίας, έστω και μη ρητώς κατονομαζόμενης στη διατύπωση κάθε κονδυλίου, που απαιτείται όμως κατά τα συμβατικά στοιχεία της δημοπρασίας, κατά τη μελέτη και τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, για την ασφαλή, πλήρη και έντεχνη εκτέλεση και εμπρόθεσμη αποπεράτωση του έργου. Στις δαπάνες περιλαμβάνεται και η εκτέλεση ορισμένων εργασιών με τη βοήθεια εργατικών χεριών σε όσες περιπτώσεις ή είναι αδύνατο ή δεν ενδείκνυται να χρησιμοποιηθούν μηχανικά μέσα.

22.2.4. Οι δαπάνες για ενδεχόμενες αναγκαίες αντλήσεις, αποστραγγίσεις, περιφράξεις ή απομονώσεις χώρων για την εκτέλεση εργασιών, για αντιστηρίξεις ή στερεοποιήσεις εδαφών, καθώς και όλα τα έξοδα για απομάκρυνση από το εργοτάξιο μετά το πέρας των εργασιών και διάθεση των ακρήστων ή πλεοναζόντων υλικών του Αναδόχου. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνεται και ο πλήρης καθαρισμός του εργοταξίου μετά από την αποπεράτωση των εργασιών.

22.2.5. Οποιαδήποτε δαπάνη απαιτηθεί για τυχόν διόρθωση ή καθαίρεση και ανακατασκευή κακότεχνων μερών του Έργου, μετά από εντολή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

22.3. Στα γενικά έξοδα του εργολήπτη περιλαμβάνονται και οι παρακάτω ειδικές δαπάνες που τον βαρύνουν αποκλειστικά :

22.3.1 Αποζημίωση ιδιοκτητών, εκμισθωτών και μισθωτών.

- Των περιοχών λήψης των πάσης φύσης απαιτηθησομένων δανείων και υλικών και αποθήκευσης προϊόντων εκσκαφών ή αποθήκευσης προϊόντων.
- Των προσπελάσεων προς τα εργοτάξια και τις θέσεις λήψης και αποθήκευσης των πάσης φύσης υλικών.
- Των θέσεων εγκατάστασης μηχανημάτων και εργοταξίων γενικά.
- Των προσπελάσεων που απαιτούνται για την διατήρηση της ομαλής κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, κατά την διάρκεια εκτέλεσης των έργων.

22.3.2 Οι δαπάνες αποζημίωσης των κάθε είδους πηγών λήψης υλικών που θα χρησιμοποιηθούν ύστερα από έγκριση της Υπηρεσίας. Οι πηγές αυτές λήψης υλικών μπορεί να είναι χείμαρροι ή ορυχεία ή λατομεία που ανηκουν σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

22.3.3 Στις τιμές που αναφέρονται σε εργασίες που περιλαμβάνουν αδρανή υλικά, περιέχονται και βαρύνουν τα γενικά έξοδα του Αναδόχου και οι πάσης φύσεως δαπάνες (ίδρυση λατομείου κλπ), οι δαπάνες διάνοιξης,

κατασκευής και συντήρησης των απαιτούμενων δρόμων προσπέλασης προς τις πηγές υλικών και γενικά κάθε είδους δρόμων, που χρειάζονται για την εκτέλεση του έργου, οι αποζημιώσεις ιδιοκτησιών, οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των προσπελάσεων και παρακαμπτηρίων οδών για την κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των έργων ανεμπόδιστη εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας.

22.3.4 Οι δαπάνες αποτύπωσης των προς επίστρωση επιφανειών και γενικότερα της ευρύτερης περιοχής του έργου, για να επιτευχθεί η κατασκευή επίπεδης και ομαλής επιφάνειας της στρώσης κυκλοφορίας με κλίσεις, σύμφωνα με αυτές που ορίζονται στην τεχνική περιγραφή και στα άλλα συμβατικά τεύχη της παρούσας μελέτης και σύμφωνα με τις οδηγίες της Επίβλεψης.

Στις τιμές περιλαμβάνονται ακόμα οι δαπάνες των απαιτούμενων τοπογραφικών εργασιών για εφαρμογή των στοιχείων της μελέτης γενικά για την εκτέλεση του έργου και τις επιμετρήσεις, δηλαδή αναπασσαλώσεις, χωροσταθμίσεις, λήψεις διατομών κ.λπ., όπου αυτό απαιτείται κατά τα διαδοχικά στάδια εκτέλεσης του έργου, καθώς και οι δαπάνες σύνταξης συμπληρωματικών μηκοτομών κάθε στοιχείου του έργου (δρόμων, δαπέδων κλπ), πρόσθετων κατασκευαστικών σχεδίων και αναπροσαρμογής της μελέτης, όπου απαιτηθεί, εκτός των εργασιών που σαφώς αναφέρονται στις δαπάνες εφαρμογής μελετών.

22.3.5 Οι δαπάνες εγκατάστασης και λειτουργίας στο εργοτάξιο, του εργαστηρίου για όλες τις δοκιμασίες και ελέγχους και εδαφοτεχνικές μελέτες και έρευνες που είναι υποχρεωτικές για τον Ανάδοχο, σύμφωνα με τις σχετικές Π.Τ.Π. που εκτελούνται είτε στο εργοταξιακό εργαστήριο, είτε σε άλλα εργαστήρια κατά την κρίση της επιβλέπουσας Υπηρεσίας.

22.3.6 Οι δαπάνες λήψης φωτογραφιών και λουπών παραστατικών στοιχείων του εκτελούμενου έργου και η τήρηση πλήρων στατιστικών στοιχείων.

22.3.7 Κάθε δαπάνη που μπορεί να προκύψει για την ασφαλή και έντεχνη αποπεράτωση του έργου, καθώς και κάθε δαπάνη που καθορίζεται από την ΕΣΥ ότι περιλαμβάνεται στις τιμές του τιμολογίου προσφοράς του Αναδόχου.

22.3.8 Οι πληρωμές του εργολάβου υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις, φόρους κ.λπ.

22.3.9 Οι απαιτούμενες δαπάνες για τη φύλαξη των υλικών, μηχανημάτων κ.λπ. που παραδίδονται στον Ανάδοχο από τον κύριο του έργου για χρήση ή ενσωμάτωση, βαρύνουν τον Ανάδοχο.

22.4 Οι τιμές μονάδας του τιμολογίου έχουν γενική ισχύ και εφαρμόζονται συμβατικά, ανεξάρτητα από τις επί μέρους ποσότητες των διαφόρων εργασιών που θα εκτελεσθούν, είτε πρόκειται για κατασκευές από την αρχή, είτε συμπληρώσεις ή επισκευές υπαρχόντων έργων.

Άρθρο 23ο: Εργασίες που εκτελούνται παρουσία νερού

23.1. Ρητά διευκρινίζεται ότι όλες οι τιμές μονάδος της προσφοράς του Αναδόχου και οποιουδήποτε άλλου τεύχους δημοπράτησης, αναφέρονται στη σχετική εργασία, είτε αυτή εκτελείται εν ξηρώ, είτε παρουσία νερού, σε οποιοδήποτε βάθος μόνιμου ή ρέοντος, αντλούμενου ή μη, προερχομένου από οποιαδήποτε αιτία (υπόγεια νερά κλπ)

23.2. Ακόμα στη παρούσα εργολαβία καθορίζεται ότι δεν θα πληρωθούν οι κάθε είδους αντλήσεις που θα χρειασθούν ενδεχομένως για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, ούτε θα πληρωθούν ιδιαίτερα ειδικές προστατευτικές κατασκευές από τα υπόγεια νερά.

23.3. Μετά από τα παραπάνω, ο Ανάδοχος του έργου θα πρέπει να έχει περιλάβει στις Τιμές Μονάδας της προσφοράς του, ανηγμένα στα άλλα είδη εργασιών, τις πρόσθετες δυσχέρειες, που θα παρουσιασθούν ενδεχομένως (σε υλικά μηχανήματα, εργασία, τροποποίηση μεθόδων, ειδικά προστατευτικά μέσα, πρόσθετες αντιστηρίξεις εκσκαφών, κάθε είδους αντλήσεις κλπ) από τυχόν παρουσία νερού, οπουδήποτε και οποτεδήποτε, στην παρούσα εργολαβία.

Άρθρο 24ο: Υποβολή μελετών και σχεδίων εφαρμογής

24.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος και προσωπικά υπεύθυνος για τον έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων πριν από την πραγματοποίηση κάθε μόνιμης κατασκευής.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει στην Υπηρεσία προς έγκριση :

- οποιαδήποτε μελέτη (ακόμη και στατική), η οποία θα απαιτηθεί από την Υπηρεσία, είτε αναφέρεται στα άρθρα του τιμολογίου του έργου, είτε όχι .
- συγκεκριμένα πριν την έναρξη εργασιών οφείλει να προβεί σε πλήρη τοπογραφική αποτύπωση (εξαρτημένη από ΕΓΣΑ87) της υφιστάμενης κατάστασης της γεωγραφίας του έργου, οριζοντιογραφικά και υψομετρικά, η οποία θα κατατεθεί και θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.

Πρόσθετοι έλεγχοι που πιθανόν θα απαιτηθούν από την Επίβλεψη θα γίνονται με την τοποθέτηση σταθερών σημείων εκτός του εύρους κατάληψης των έργων. Τα σταθερά σημεία θα καθορίζονται από την Επίβλεψη και θα διατηρούνται με σχολαστικότητα ανέπαφα από τον Ανάδοχο.

Σε περίπτωση αμέλειας του Αναδόχου ή των υπαλλήλων του που θα είχε σαν αποτέλεσμα την καταστροφή των σημείων αυτών ή των εξασφαλίσεών τους, είναι δυνατόν σύμφωνα με την κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας να γίνουν μεταγενέστερα διορθώσεις λογαριασμών. Τα αναφερόμενα σταθερά σημεία θα είναι με σχολαστικότητα εξασφαλισμένα τοπογραφικά και εξαρτημένα από το κρατικό τριγωνομετρικό δίκτυο.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κάνει όλες τις τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις της τελικής μελέτης, που θα διαταχθούν από την Υπηρεσία, ώστε να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της Τεχνικής Περιγραφής ή θα αφορούν στις λεπτομέρειες της κατασκευής, χωρίς καμία μεταβολή της προσφοράς του.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος για :

- την σύνταξη κάθε σχεδίου εφαρμογής και κάθε μελέτης (ακόμη και στατικής) που θα απαιτηθεί από την Υπηρεσία, για την εκτέλεση του έργου .

Η δαπάνη των παραπάνω μελετών εφαρμογής – σχεδίων εφαρμογής, τα οποία θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο και θα εγκριθούν από την Υπηρεσία, περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του Αναδόχου και δεν απαιτείται επιπλέον ιδιαίτερη αποζημίωση αυτών .

Άρθρο 25ο: Έλεγχοι - Εργαστήριο

- 25.1 Μόλις ο Ανάδοχος εγκατασταθεί, υποχρεούται να μεριμνήσει με δαπάνες του για την εκτέλεση των παρακάτω εργασιών :
- 25.1.1 Να εξετάσει ώστε τα αδρανή υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για επιχώσεις, υποβάσεις, βάσεις, ασφαλτικά και σκυροδέματα, να μην έχουν προσμίξεις οι οποίες θα επιδράσουν καταστροφικά επί της αντοχής των αδρανών.
- 25.1.2 Να εξετάσει αν τα παραπάνω υλικά είναι σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τους συμβατικούς όρους της εργολαβίας.
- 25.1.3 Οι εξετάσεις αυτές πρέπει να γίνουν με μέριμνα της Επίβλεψης και δαπάνη του Αναδόχου κατά προτίμηση σε εργαστήριο του Υ.Δ.Ε., ή σε ιδιωτικό εργαστήριο με την έγκριση της Υπηρεσίας και τα αποτελέσματα αυτά πρέπει να υποβληθούν στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία, για έγκριση.
- 25.1.4 Σε όλη τη διάρκεια εκτελέσεως του έργου ο Ανάδοχος υποχρεούται με μέριμνα του Γ.Ε.Ε. και με δαπάνες του Αναδόχου, να εξετάζει τακτικά τα αδρανή υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για επιχώσεις, βάσεις, υποβάσεις, σκυροδέματα και ασφλατομίγματα κλπ, αν είναι σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές, τους συμβατικούς όρους της εργολαβίας και τις εγκεκριμένες μελέτες συνθέσεως.
- 25.1.5 Να τηρήσει τους ισχύοντες κανονισμούς για το οπλισμένο σκυροδέμα, κλπ Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος ΚΤΣ/16 (ΦΕΚ 1561/2-6-16 & ΦΕΚ 4007/14-12-16).
- 25.1.6 Υλικά και εργασίες οι οποίες δεν θα είναι σύμφωνες με τις παραπάνω απαιτήσεις των προδιαγραφών και μελετών θα απορρίπτονται από την Επίβλεψη της Υπηρεσίας.
- 25.1.7 Όλες οι μελέτες συνθέσεως σκυροδεμάτων και ασφαλτοσκυροδεμάτων που απαιτούν οι Προδιαγραφές και τα λοιπά συμβατικά τεύχη, θα γίνουν από εργαστήριο του Υπουργείου Δημοσίων Έργων ή από ιδιωτικό εργαστήριο της εγκρίσεως της Υπηρεσίας και όπως αναφέρονται στο άρθρο 5.2.1.4. και στο άρθρο 15 παράγραφος 15.8 του Κανονισμού Σκυροδέματος και θα σταλούν στην ΥΠΕΠΑ για έγκριση.

25.1.8 Όλες οι εξετάσεις, δοκιμασίες και έλεγχοι, μετά από την εξέταση τους θα υποβληθούν για ενημέρωση και για την έγκρισή τους ή όχι, από την Επίβλεψη της Υπηρεσίας.

25.2 Ο Κύριος του έργου έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον Ανάδοχο του έργου, χωρίς καμία επιπλέον αποζημίωση, να μεριμνήσει με δαπάνες του για την ίδρυση στο εργοτάξιο, του εργαστηρίου το οποίο θα πρέπει να έχει όλα τα απαραίτητα όργανα και το απαιτούμενο προσωπικό, ώστε να είναι δυνατές οι παρακάτω εξετάσεις, δοκιμασίες και έλεγχοι, όπως προβλέπουν οι Τεχνικές Προδιαγραφές του έργου :

Στο εργαστήριο θα προΐστανται πεπειραμένος εργαστηριακός μηχανικός της έγκρισης της Υπηρεσίας και ένας τουλάχιστον πεπειραμένος εργαστηριακός εργοδηγός.

25.3 Ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον Ανάδοχο να μεριμνήσει με δαπάνες του, ώστε οι παραπάνω έλεγχοι, εξετάσεις και δοκιμασίες να γίνονται κατά καιρούς σε εργαστήριο τον Υ.Δ.Ε. ή σε ιδιωτικό εργαστήριο της εγκρίσεως της Υπηρεσίας, για να ληφθούν συγκριτικά στοιχεία με αυτά του εργοταξίου. Επίσης, στα παραπάνω εργαστήρια (εργαστήρια Υ.Δ.Ε., ή ιδιωτικό) θα γίνονται και όλοι οι έλεγχοι, εξετάσεις και δοκιμασίες, οι οποίες δεν μπορούν να γίνουν στο εργοταξιακό εργαστήριο, πάντοτε με τη μέριμνα και με δαπάνες του Αναδόχου.

25.4 Θα πρέπει να εκτελεσθούν όλες οι απαραίτητες για την τήρηση των Κανονισμών δοκιμές τόσο για το σκυρόδεμα όσο και για το ασφαλτόμιγμα. Ενδεικτικά:

- Μέτρηση του εργάσιμου σκυροδέματος με τη μέθοδο κάθισης.
- Κοκκομετρική ανάλυση των αδρανών (εφ' όσον γίνει παραγωγή εργοταξιακού σκυροδέματος) - έλεγχος Δοκιμών σύμφωνα με ΚΤΣ.
- Κοκκομετρική ανάλυση ασφαλτομίγματος και ποσοστό ασφάλτου
- Δοκιμή συμπύκνωσης ασφαλτοσκυροδέματος και δοκιμή κατά μέθοδο Marshal

Άρθρο 26^ο :Γενικά περί εκτελέσεως έργων και μέτρα ασφαλείας

26.1. Σε όλη τη διάρκεια του Έργου ο Ανάδοχος πρέπει να πάρει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ασφαλή κυκλοφορία των πεζών και των αυτοκινήτων στα τμήματα των οδών – πεζοδρομίων που αφορούν το έργο και στα οποία θα γίνονται εργασίες.

26.2. Διευκρινίζεται ότι, προκειμένου περί τήρησης των μέτρων ασφαλείας των υποδεικνυομένων από την Επίβλεψη, ο Ανάδοχος δεν μπορεί να εκφέρει καμία αντίρρηση, αλλά ούτε και να εγείρει αξιώσεις λόγω των οικονομικών ή άλλων επιπτώσεων τις οποίες δυνατόν να συνεπάγεται η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας.

26.3. Οι περιοχές που θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εναπόθεση των υλικών, στάθμευση οχημάτων και ειδικών μηχανημάτων αυτού κλπ., θα είναι αυτές που θα υποδειχθούν από την Επίβλεψη.

Όταν οι συνθήκες του Έργου ή ο κίνδυνος ζημιών σε αυτό δεν επιτρέπουν, κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, την επί μακρό χρόνο απόθεση υλικών σε χώρους που εμποδίζεται η κυκλοφορία οχημάτων, ή για άλλους λόγους, τότε στους χώρους αυτούς, που θα ορίζονται από τις εντολές της Επίβλεψης, θα αποτίθενται περιορισμένες ποσότητες υλικών, χωρίς τούτο να δημιουργεί δικαίωμα αποζημίωσης του Αναδόχου για πρόσθετες ή πλάγιες μεταφορές, φορτοεκφορτώσεις κλπ.

Διευκρινίζεται ακόμα ότι η τήρηση των παραπάνω από τον Ανάδοχο είναι εξαιρετικής σπουδαιότητας για την ασφάλεια του χώρου που γίνεται το Έργο και ότι αυτός καμία απαίτηση παράτασης προθεσμίας ή οικονομικής φύσης μπορεί να εγείρει για τους πιο πάνω λόγους.

26.4. Οι δαπάνες για τα παραπάνω δεν πληρώνονται ιδιαίτερα στον Ανάδοχο, αλλά περιλαμβάνονται ανηγμένες στις τιμές μονάδος των Τιμολογίων Μελέτης και Προσφοράς.

26.5 Η έναρξη των προβλεπόμενων εργασιών αποξήλωσης των υπαρχόντων εγκαταστάσεων, θα γίνει σε συνεργασία Επίβλεψης και Αναδόχου και ύστερα από σχετική έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας.

Άρθρο 27ο: Προστασία - Μετατόπιση υφισταμένων δικτύων

27.1 Όλα τα παρακάτω είναι διευκρινιστικά και αναγράφονται λόγω της μεγάλης έκτασης των χωματουργικών εργασιών που απαιτούνται στο έργο.

- 27.2 Η περιοχή εργασιών διασταυρώνεται σε πολλά σημεία με υφιστάμενα δίκτυα του έργου. Η αναζήτηση, ο εντοπισμός και η αποκάλυψη των εν λόγω δικτύων, εφ' όσον απαιτηθεί, θα γίνει σύμφωνα με διαδικασία του άρθρου 16 των Γενικών Όρων και την προβλεπόμενη από το σχετικό άρθρο του τιμολογίου.
- 27.3 Σε συνεργασία με το γραφείο Επίβλεψης και με τη βοήθεια των σχεδίων εξ εκτελέσεως που υπάρχουν σ' αυτό, θα εντοπιστούν στην περιοχή εργασιών όλα τα υφιστάμενα δίκτυα (ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφώνων, ηλεκτρικά δίκτυα, κλπ). Κάθε ζημιά που, για οποιοδήποτε λόγο, γίνει σε δίκτυο που υποδείχθηκε από την Επίβλεψη και εντοπίστηκε, βαρύνει τον Ανάδοχο, η δε αποκατάστασή της θα γίνει σύμφωνα με τις οδηγίες της Επίβλεψης.
- 27.4 Κάθε δαπάνη που απαιτείται για τυχόν εργασίες προστασίας των προηγουμένων παραγράφων, εάν δεν περιλαμβάνεται στα προβλεπόμενα τα παραπάνω αναγραφόμενα ή την Τεχνική περιγραφή, θα αποτιμηθεί με τις συμβατικές τιμές, αν υπάρχουν, ή με σύνταξη νέων τιμών κατά τα νόμιμα και θα βαρύνει το κονδύλιο των απροβλέπτων του Έργου.

Άρθρο 28ο: Αρτιότητα των κατασκευών

- 28.1 Ο καθορισμός από τα σχέδια και την Τεχνική Περιγραφή των οιαδήποτε στοιχείων και οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών, κατά τις προβλεπόμενες συνολικές και επί μέρους διαστάσεις και τρόπο εκτελέσεώς τους, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο της υποχρέωσης όπως λάβει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των κατασκευών.
- 28.2 Για την εφαρμογή των ανωτέρω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια λεπτομερειών ή από τα άλλα στοιχεία της Εργολαβίας, είτε τέλος από τις οδηγίες - διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλούν ή σύνθετο τμήμα του έργου δέον όπως είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή και εμφάνισή του, όσο και ως προς την άμεση και σωστή σύνδεσή του προς τα λοιπά (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματα του έργου.
- 28.3 Εφίσταται ιδιαίτερα η προσοχή τόσο του Αναδόχου όσο και της Επίβλεψης για την ενημέρωση της Προϊσταμένης Αρχής πριν από την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, για την οποία κατά την γνώμη τους υπάρχει ασάφεια στα συμβατικά τεύχη ως προς τον τρόπο εκτέλεσής της ή την τιμολόγησή της, έτσι ώστε να δοθούν πριν την κατασκευή οι απαραίτητες επεξηγήσεις και αρθούν τυχόν ασάφειες. Εξυπακούεται ότι κάθε πρόταση του Αναδόχου δεν δεσμεύει την Υπηρεσία πριν από την γραπτή έγκρισή της.

Άρθρο 29ο: Διεξαγωγή της κυκλοφορίας κατά την διάρκεια των εργασιών

- 29.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να εκτελέσει κάθε εργασία που θα απαιτηθεί για την διασφάλιση της ανεμπόδιστης και ασφαλούς κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, τόσο στο οδικό δίκτυο της περιοχής των έργων, όσο και στο οδικό δίκτυο που χρησιμοποιεί κατά την μεταφορά των αδρανών υλικών οποιασδήποτε μορφής ή είδους, που χρειάζονται για την εκτέλεση των έργων.
- 29.2 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντηρεί το παραπάνω οδικό δίκτυο και να προβαίνει στην αποκατάσταση οποιασδήποτε φθοράς προξενηθεί σ' αυτό οφειλόμενη στην χρήση του από τα μηχανήματα και τα μέσα μεταφοράς του. Σε περίπτωση που αυτός δείξει δυστροπία ή κωλυσιεργεί στη συντήρηση και αποκατάσταση των φθορών, τότε η Υπηρεσία δικαιούται να αναθέσει την εκτέλεση των εργασιών αυτών σε τρίτους εις βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου, ο οποίος στην περίπτωση αυτή δεν παύει να φέρει αμέριστα την ευθύνη για κάθε ατύχημα λόγω αμέλειας ή μη λήψης των απαιτούμενων προληπτικών μέτρων.

Άρθρο 30ο: Καθαρισμός των εργοταξίων, κατασκευών και εγκαταστάσεων

- 30.1. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δικές του δαπάνες, να φροντίσει, πριν την παράδοση του Έργου, για τον πλήρη καθαρισμό των χώρων των εργοταξίων, κάθε παραδιδόμενου προς χρήση τμήματος έργου που κατασκευάστηκε και των εγκαταστάσεών του.

Άρθρο 31ο: Πιστοποιητικά υλικών - Πρωτόκολλα δοκιμών και παράδοση υλικών στο έργο.

- 31.1 Πέραν των απαιτούμενων δοκιμών που αναφέρονται στο πιο πάνω άρθρο 12, όλα τα κύρια υλικά του έργου θα συνοδεύονται κατά την προσκόμισή τους από τα πιστοποιητικά των δοκιμών παραγωγής του εργοστασίου των, ότι είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές και απαιτήσεις του έργου. Επίσης όλα τα υλικά θα πρέπει να ελεγχθούν από την Επίβλεψη ότι είναι καινούρια και αμεταχειρίιστα.
- 31.2 Μετά την εκτέλεση των εργασιών θα συνταχθεί πρωτόκολλο δοκιμών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των εφαρμοζόμενων.
- 31.3 Επίσης θα συνταχθεί Πρωτόκολλο παράδοσης στη Μονάδα :
- Των αποξηλωμένων, σύμφωνα με την Τ.Π. του Έργου, υλικών.
  - Των προβλεπόμενων Σχεδίων εξ εκτελέσεως.
  - Των προβλεπόμενων ανταλλακτικών.
  - Των προβλεπόμενων εγχειριδίων, πινάκων ανταλλακτικών, οδηγιών συντήρησης, εκ των οποίων ορισμένα, μετά από συνεννόηση με την Υπηρεσία, μπορούν να είναι και στην Αγγλική.

Άρθρο 32ο: Προστατευτικές κατασκευές - Άδειες

- 32.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση (κάθε σχετικής δαπάνης περιλαμβανομένης στο ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους), να προβεί στην κατασκευή, συντήρηση και εν καιρώ καθαίρεση και αποκόμιση των υπό του Π.Δ. 447/75 (ΦΕΚ142Α/17-7-75) ή εν ισχύει νεότερων, επιβαλλομένων προστατευτικών κατασκευών και περιφραγμάτων του εργοταξίου.
- 32.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται, με δικές του δαπάνες, να εγκαταστήσει στο εργοτάξιο άπαντα τα προβλεπόμενα υπό των όρων της υγειεινής του άρθρου 24 του Π.Δ. 447 /75 ή εν ισχύει νεότερων.
- 32.3 Πριν από την έναρξη εργασιών ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για την έκδοση κάθε Αδείας που επιβάλλει ο Νόμος, καθιστάμενος ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των εν ισχύει διατάξεων περί εκτελέσεως των εργασιών. Δέον επίσης όπως μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο όλων των κατά Νόμο απαιτούμενων στοιχείων και την εφαρμογή των από τον Νόμο επιβαλλομένων μέτρων ασφαλείας καθ' όλη την διάρκεια των εργασιών.

Άρθρο 33ο: Καθορισμός συντελεστή υπολογισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών

- 33.1 Κατά την εκτέλεση του Έργου και για την περίπτωση κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών, για τον υπολογισμό αυτών των τιμών ορίζεται, σύμφωνα με το Π.Δ. 286/94, ο σταθερός συντελεστής «σ» για όλες τις κατηγορίες εργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 156 του Ν. 4412/16 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρ. 75 του ν. 4782/21.

Άρθρο 34^ο: Εφαρμογή αρθ. 37 του Κ.Α. ΙΚΑ

- 34.1 Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται να αναγγείλει το έργο που ανέλαβε να εκτελέσει στα αρμόδια υποκαταστήματα ΙΚΑ, πριν την έναρξη των εργασιών.

Άρθρο 35ο: Υποχρέωση Εκπόνησης και Εφαρμογής Π.Π.Ε.

- 35.1. Ο Ανάδοχος **δεν** υποχρεούται να εκπονήσει, πριν από την έναρξη του Έργου, Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Πρότυπο ISO 10005, 1995 ή σε κάποιο άλλο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας , διότι ο προϋπολογισμός του έργου (χωρίς Φ.Π.Α.) είναι μικρότερος από το ποσό των 1.500.00,00 € (χωρίς Φ.Π.Α.) που επιβάλλει ο Νόμος , (άρθρο 158 του Ν. 4412 / 2016).

Άρθρο 36° :Υποχρέωση Εκπόνησης και Εφαρμογής Φ.Α.Υ. ΜΗΤΡΩΟΥ έργου ως απαραίτητων στοιχείων για την προσωρινή και οριστική παραλαβή

- 36.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να καταρτίσει τον προβλεπόμενο από τις διατάξεις του Άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96 Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) και να ενημερώνει αυτόν σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου, όπως καθορίζεται στην απόφαση υπ' αριθμ. 433/19-09-2000 του Υφυπουργού Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1176/22-09-2000 τεύχος Β'.
- 36.2. Η Επιτροπή Παραλαβής του Έργου επιβάλλεται να διαπιστώσει ότι για το παραλαμβανόμενο προσωρινά ή οριστικά Έργο, έχει καταρτιστεί Φ.Α.Υ. και ότι αυτός είναι ενημερωμένος. Η παραπάνω διαπίστωση θα αναγράφεται ρητά στο σχετικό Πρωτόκολλο Παραλαβής και η Επιτροπή δεν θα προβαίνει στην παραλαβή εάν δεν υφίσταται ο Φ.Α.Υ., ή εάν δεν είναι αρκούντως ενημερωμένος.
- 36.3. Στο Πρωτόκολλο Οριστικής Παραλαβής θα αναγράφεται ακόμη ότι ο Φ.Α.Υ. εφαρμόστηκε και ενημερώθηκε μετά την προσωρινή παραλαβή, ή ότι συμπληρώθηκε με τις εργασίες που εκτελέστηκαν σε εφαρμογή των παρατηρήσεων για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων.
- 36.4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει στη Δ/σα Υπηρεσία, μαζί με την τελική επιμέτρηση, τον ενημερωμένο κατά το Νομό Φ.Α.Υ., καθώς και το Μητρώο του έργου, όπως περιγράφεται στο ΦΕΚ 1956/07-06-17 .
- 36.4. Οι δαπάνες για τις παραπάνω υποχρεώσεις του Αναδόχου εκ των Άρθρων 35 και 36 δεν πληρώνονται ιδιαίτερα στον Ανάδοχο, αλλά περιλαμβάνονται ανηγμένες στις τιμές μονάδος των Τιμολογίων Μελέτης και Προσφοράς.

Άρθρο 37° : Δαπάνες εφαρμογής μελετών – σύνταξης σχεδίων

Τον Ανάδοχο του έργου τον επιβαρύνουν μελέτες που θα απαιτηθούν και κατασκευαστικά σχέδια, οποιασδήποτε άλλης μελέτης που προκύψει (και δεν περιλαμβάνεται στα επιμέρους άρθρα του Τιμολογίου) .

Η δαπάνη των παραπάνω μελετών εφαρμογής – σχεδίων εφαρμογής (τα οποία θα εγκριθούν από την Υπηρεσία) περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του Αναδόχου και περιλαμβάνονται στο κόστος του έργου.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κάνει όλες τις τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις της τελικής μελέτης του, που θα διαταχθούν από την Υπηρεσία, ώστε να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις του διαγωνισμού ή θα αφορούν στις λεπτομέρειες κατασκευής, χωρίς καμία μεταβολή της προσφοράς.

Τον Ανάδοχο του έργου τον επιβαρύνουν χωρίς οικονομική αποζημίωση επί πλέον,στατική μελέτη – τεκμηρίωση των επεμβάσεων σε φέροντα οργανισμό τμημάτων του έργου, που δύναται να απαιτηθούν λόγω της κατασκευής εργασιών .

Σημειώνεται ότι ο Ανάδοχος, εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης, το μέγιστο, είναι υποχρεωμένος να συντάξει και να υποβάλλει για έγκριση στην Υπηρεσία τις παραπάνω αναφερόμενες μελέτες - σχέδια. Στον προγραμματισμό του ο Ανάδοχος θα υπολογίσει ότι για την έγκριση των μελετών αυτών θα χρειαστούν 20 ημερολογιακές ημέρες. Αν χρειαστεί περισσότερος χρόνος, θα δίνεται αντίστοιχη και ισόχρονη παράταση στις προθεσμίες του έργου. Για διορθώσεις, που πιθανόν να χρειαστεί να γίνουν στις μελέτες και τα σχέδια του Αναδόχου από εκλείψεις σ' αυτές που θα υποδειχθούν από την Υπηρεσία, δεν δίνεται χρονική παράταση προθεσμίας.

Άρθρο 38ο:Τροποποίηση του άρθρου 13 των Γενικών Όρων (Τμήμα Ι) της παρούσης Ειδικής Συγγραφής

- 38.1. Τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 13 του Μέρους Ι (Γενικοί Όροι) των παρόντων Ειδικών Όρων της Σ.Υ. ως εξής: "Στην τιμή εγκαταστάσεως των πάσης φύσεως καλωδίων και σωληνώσεων περιλαμβάνεται και κάθε δαπάνη που απαιτείται για την προμήθεια, φορτοεκφορτώσεις, μεταφορά και εγκατάσταση των υλικών επανεπίχωσης των χανδάκων με τα υλικά εκσκαφής, ανεξάρτητα από την θέση και απόσταση προμήθειας τους καθώς και για την απόρριψη κάθε είδους μπαζών σε χωματερή ή σε χώρο που θα υποδειχθεί από την Υπηρεσία ανεξαρτήτως απόστασης."

Άρθρο 39^ο: Λοιπές υποχρεώσεις του Αναδόχου

- 39.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται για την σύνταξη των αντίστοιχων μελετών και φακέλων και την τακτοποίηση - διεκπεραίωσή τους χωρίς επιπλέον αποζημίωση για τις προβλεπόμενες παροχές από την Δ.Ε.Η.
- 39.2. Διευκρινίζεται ότι η τήρηση όλων των παραπάνω από τον Ανάδοχο δεν αποτελεί αίτιο για να εγερθεί παράταση προθεσμίας ή απαίτηση οικονομικής φύσεως διότι οι δαπάνες για τα παραπάνω περιλαμβάνονται στο ποσό του Γ.Ε. και Ο.Ε. του Αναδόχου.
- 39.3 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει και υποβάλλει στην Υπηρεσία φωτογραφίες του έργου με μέριμνα και δαπάνες του ήτοι:

39.3.1 Φωτογραφίες της προϋπάρχουσας κατάστασης της περιοχής του έργου που θα υποβληθούν στην Υπηρεσία με τα δικαιολογητικά της 1ης πιστοποίησης.

39.3.2 Φωτογραφίες των φάσεων του έργου που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και οπωσδήποτε των αφανών εργασιών.

39.3.3 Φωτογραφίες του έργου, μετά την περαίωσή του, που θα υποβληθούν με τα δικαιολογητικά της τελευταίας πιστοποίησης, πριν την τελική.

Οι φωτογραφίες θα εκτυπώνονται έγχρωμες με μεγέθη 16X18 ή 18X24 σε λευκό χαρτί.

39.4 Σε περίπτωση που το έργο συγχρηματοδοτείται από Κοινοτικά Ταμεία, ο ανάδοχος υποχρεούται, με μέριμνα και δαπάνες του, μέσα σε ένα μήνα από την εγκατάσταση να τοποθετήσει μία πινακίδα δημοσιότητας του έργου, σύμφωνα με υπόδειγμα που θα χορηγήσει η Υπηρεσία και τις οδηγίες σύνταξης των πινακίδων που αναφέρονται στον κανονισμό της ΕΕ 1828/2006 στην αρχή και στο τέλος του έργου.

39.5 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μεταφέρει τα προϊόντα που θα προκύψουν από την καθαίρεση των δομικών στοιχείων , όπως περιγράφονται στο ενγκεκριμένο τιμολόγιο της μελέτης του ανωτέρου έργου σε πιστοποιημένη Μονάδα Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης ΑΕΚΚ .

Άρθρο 40^ο:Υποχρέωση Εκπόνησης και Εφαρμογής ΣΑΥ.

- 40.1. Με την εγκατάστασή του ο Ανάδοχος οφείλει να ορίσει υπεύθυνο ασφαλείας ο οποίος θα είναι αρμόδιος για την εκπόνηση (συμπλήρωση – προσαρμογή του υπάρχοντος) και εφαρμογή του ΣΑΥ (Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας) στο εργοτάξιο, καθώς και για την συμπλήρωσή του κατά την πορεία των εργασιών, ανάλογα με την τελική οργάνωση του εργοταξίου του, σύμφωνα με την παράγραφο 3 και 9 του άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96.
- 40.2. Η υποβολή του ανωτέρω ΣΑΥ θα πρέπει να γίνει εντός δεκαπέντε ημερών από την εγκατάσταση του Αναδόχου.
- 40.3. Ο εργολάβος επίσης ευθύνεται για κάθε ζημιά σε έργα κοινής ωφελείας είτε σε ιδιωτικές κατασκευές, που προκαλούνται κατά την εκτέλεση του έργου. Για τις ζημιές αυτές οφείλει να αποζημιώνει ή να αναλαμβάνει την αποκατάστασή τους.
- 40.4. Σε περίπτωση που κάποια υλικά, μηχανήματα ή τρόποι εργασίας από τα απαιτούμενα για το έργο καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα έξοδα απόκτησης του δικαιώματος για την χρησιμοποίηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας βαρύνουν τον Ανάδοχο. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προμηθεύσει με δική του δαπάνη όλα τα υλικά, εργατικά και μηχανήματα που είναι αναγκαία για την κατασκευή του Έργου, καθώς και για τη μεταφορά τους από τις πηγές λήψης τους. Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης να επισκευάζει, συντηρεί και ασφαλίζει με δικές του δαπάνες τα μηχανήματα και εργαλεία έναντι παντός κινδύνου. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αναλάβει όλα τα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των κατασκευών. Οφείλει να τηρήσει άκρως αυστηρά την διαστασιολόγηση και τις προδιαγραφές και τον τρόπο κατασκευής που προβλέπονται από τα σχέδια της Μελέτης, την Τεχνική Περιγραφή και τα υπόλοιπα συμβατικά τεύχη της μελέτης. Ο Ανάδοχος πρέπει να εκτελέσει τα διάφορα έργα σύμφωνα με τα γενικά και λεπτομερειακά σχέδια της μελέτης εφαρμογής και με τυχόν συμπληρωματικά κατά το στάδιο της κατασκευής.

- 40.5. Οποιαδήποτε ζημιά στο έργο, είτε στις εγκαταστάσεις (εργοτάξια, λατομεία κλπ) που προέρχεται από οποιαδήποτε αιτία ή δολιοφθορά κατά τη διάρκεια της εργολαβίας, πλην ανωτέρας βίας, βαρύνει τον Ανάδοχο ο οποίος είναι υποχρεωμένος και να την αποκαταστήσει.
- 40.6. Επίσης ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για ζημιές και καταστροφές που θα οφείλονται σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Για το λόγο αυτό ισχύουν τα προβλεπόμενα από άρθρο 144 παρ 4 του Νόμου 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 63 του ν. 4782/21περί ασφάλισης του έργου, από τον Ανάδοχο.
- 40.7. Οποιαδήποτε φύσης δυστυχήματα ή ζημιές στο προσωπικό του Αναδόχου ή σε τρίτους ή και σε περιουσίες τρίτων όπως αγροζημιές κλπ., που οφείλονται σε αμέλεια ή υπαιτιότητα του προσωπικού του Αναδόχου, βαρύνουν αποκλειστικά και μόνον τον ίδιο.
- 40.8. Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει κατά την εκτέλεση των έργων όλα τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης όσον αφορά την ασφάλιση κατασκευής του έργου κατά παντός κινδύνου, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από ανωτέρα βία, ισχύουν τα προβλεπόμενα από άρθρο 144 παρ 4 του Νόμου 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ. 63 του ν. 4782/21περί ασφάλισης του έργου, από τον Ανάδοχο.
- 40.9. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης υπεργολάβων, για την εκτέλεση ειδικής φύσης εργασιών, ο Ανάδοχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για τις υπόψη εργασίες, έστω και αν οι υπεργολάβοι αυτοί είχαν αναφερθεί με την υποβολή της προσφοράς του.
- 40.10. Η είσοδος και έξοδος στο εργοτάξιο όλων των α) μεμονωμένων ατόμων β) συνεργείων – γ) μηχανημάτων έργων δ) οχημάτων, μετά των χειριστών - οδηγών αυτών κτλ, ελέγχεται από τον ανάδοχο, ο οποίος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια τους και την μη πρόκληση εργατικών ατυχημάτων από αυτούς - αυτά, εντός του χώρου του έργου .
- 40.11. Για κάθε άτομο, συνεργείο, μηχάνημα έργου ή όχημα που εισέρχεται στο χώρο του έργου, ο Ανάδοχος θα πρέπει να δικαιολογεί τον λόγο παρουσίας του στο εργοτάξιο με νόμιμα παραστατικά (σύμβαση εργασίας, υπεργολαβική σύμβαση, καρτέλα ΙΚΑ, Δελτία Αποστολής υλικών, κτλ.) και θα πρέπει άπαντες και άπαντα, να αναγράφονται στο ημερολόγιο του έργου. Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος απέναντι στο Νόμο, για την μη τήρηση της εργατικής, ασφαλιστικής και φορολογικής Νομοθεσίας, περί ατόμων, μηχανημάτων ή οχημάτων που συνδέονται με την κατασκευή του έργου.
- 40.12. Ειδικά για όλα τα οχήματα – μηχανήματα, εντός του εργοταξίου, θα πρέπει αποκλειστικά από τον ανάδοχο να ελέγχεται η τήρηση όλων των διατάξεων της νομοθεσίας ,περί νόμιμης λειτουργίας και κυκλοφορίας αυτών (άδεια κυκλοφορίας , ΚΤΕΟ, τέλη κυκλοφορίας, ασφάλιση, άδεια χειριστών, άδεια οδήγησης, πιστοποίηση ανυψωτικών μηχανημάτων κτλ).

Άρθρο 41° Ασφαλίσεις των έργων

41.1 Ο Ανάδοχος, εκτός από τις υποχρεώσεις και ευθύνες που προκύπτουν από την σύμβαση, **δύναται στην ασφαλιστική κάλυψη του συγκεκριμένου έργου “κατά παντός κινδύνου”**, ή ότι άλλο προβλέπεται από το Νόμο, από την υπογραφή της σύμβασης μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου . Για την ασφάλιση έργων ισχύουν τα προβλεπόμενα από άρθρο 144 παρ 4 του Νόμου 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε με το άρθ.63 του ν. 4782/21περί ασφάλισης του έργου, από τον Ανάδοχο, (ή τροποποιήσεων του νόμου, ή ερμηνευτικών εγκυκλίων αυτού και αντίστοιχων Υπουργικών Αποφάσεων).

Σε περίπτωση αδυναμίας του Αναδόχου να προσκομίσει ασφαλιστική σύμβαση θα πρέπει να προσκομίσει πριν την υπογραφή της σύμβασης απαραίτητως “Βεβαίωση Ασφάλισης” (Cover Note), όπου να αναφέρονται οι ασφαλιστικές καλύψεις και τα όρια αποζημίωσης που θα περιλαμβάνει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Στην περίπτωση αυτή, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει το εργατοτεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρείες που λειτουργούν νόμιμα. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, οι υπεργολάβοι, προμηθευτές, σύμβουλοι και πάσης φύσεως συνεργάτες του αναδόχου. Η υποχρέωση αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό όσο και το αλλοδαπό προσωπικό.

Άρθρο 42° : Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο

Σύμφωνα με την υπ' αριθμό 27 /15.10.2012 εγκύκλιο με αριθμό πρωτ. /οικ./369 από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας , υποδομών , μεταφορών και δικτύων (Γενική Γραμματεία Δημοσίων έργων) .

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ.7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10** (αρ. 42) και άρθρο 138 Ν. 4412/16 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ. 59 του ν. 4782/21..

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική κριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.4412/16 και της τροποποίησης αυτού με τον ν.4782/21.

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.4412/16 (αρ. 138) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθ. 59 του ν. 4782/21..

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

-----
* Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

** Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας

(ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τ α οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας,οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182) και στο Ν.4412/16 .

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1.Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182).

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους :

Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του Φ ΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των :
τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.)Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολόγιου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79),ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών,υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10),Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων,νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου,σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ:«Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Την ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »

- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ.47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙI παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν : α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματοσυγκολλητή και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙX), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙI παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙI, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
2. Άδεια κυκλοφορίας
3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙI, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙI, παρ.2.1).
Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).
7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑΦ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙI, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06, ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

N. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑΦ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού :ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99,.104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης,δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

N.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06,ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.) ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο .

<u>ΝΟΜΟΙ</u>	<u>ΦΕΚ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ</u>	<u>Π.Δ.</u>	<u>ΦΕΚ</u>
N. 495/76	ΦΕΚ 337/Α/76	Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 159/Α/06
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/Α/83	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 268/Α/06
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/Α/84	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 212/Α/06
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/Α/93	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 145/Α/10
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/Α/99	Π. Δ. 455/95	ΦΕΚ 97/Α/10
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/Α/07	Π. Δ. 305/96	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
N. 3669/08	ΦΕΚ 116/Α/08	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 154/Β/84
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/Α/10	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 132/Β/89
N. 4030/12	ΦΕΚ 249/Α/12	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 138/Β/91
	ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ	Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 187/Β/93
	ΦΕΚ 128/Α/77	Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 765/Β/93
	ΦΕΚ 20/Α/78	Π. Δ. 2/06	
	ΦΕΚ 47/Α/78	Π. Δ. 212/06	
	ΦΕΚ 193/Α/80	Π. Δ. 82/10	
	ΦΕΚ 260/Α/81	Π. Δ. 57/10	
	ΦΕΚ 106/Α/89		
	ΦΕΚ 31/Α/90		
	ΦΕΚ 31/Α/90		
	ΦΕΚ 38/Α/91		
	ΦΕΚ 180/Α/91		
<u>ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ</u>		<u>ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>	<u>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ</u>

<p>Π. Δ. 413/77 Π. Δ. 95/78 Π. Δ. 216/78 Π. Δ. 778/80 Π. Δ. 1073/81 Π. Δ. 225/89 Π. Δ. 31/90 Π. Δ. 70/90 Π. Δ. 85/91 Π. Δ. 499/91</p>	<p>ΥΑ 130646/84 ΚΥΑ 3329/89 ΚΥΑ 8243/1113/91 ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/1205/93 ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93 ΦΕΚ 220/Α/94 ΦΕΚ 220/Α/94 ΦΕΚ 221/Α/94 ΦΕΚ 67/Α/95 ΦΕΚ 268/Α/95 ΦΕΚ 212/Α/96 ΦΕΚ 94/Α/99 ΦΕΚ 241/Α/00 ΦΕΚ 121/Α/04 ΦΕΚ 227/Α/05 ΚΥΑ αρ. 8881/94 ΥΑ αρ.οικ. 31245/93 ΥΑ 3009/2/21-γ/94 ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 ΥΑ 3131.1/20/95/95 ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96 Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97 ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99 ΚΥΑ αρ.οικ.15085/593/03 ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03 ΚΥΑ αρ.6952/11 ΥΑ 3046/304/89 ΥΑ Φ.28/18787/1032/00 ΥΑ αρ. οικ. 433/2000 ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01 ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01 ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02 ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11 ΥΑ 21017/84/09 Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΦΕΚ 450/Β/94 ΦΕΚ 451/Β/93 ΦΕΚ 301/Β/94 ΦΕΚ 73/Β/94 ΦΕΚ 978/Β/95 ΦΕΚ 677/Β/95 ΦΕΚ 1035/Β/96 ΦΕΚ 113/Β/97 ΦΕΚ 987/Β/99 ΦΕΚ 1186/Β/03 ΦΕΚ 708/Β/03 ΦΕΚ 420/Β/11 ΦΕΚ 59/Δ/89 ΦΕΚ 1035/Β/00 ΦΕΚ 1176/Β/00 ΦΕΚ 686/Β/01 ΦΕΚ 266/Β/01 ΦΕΚ 16/Β/03 ΦΕΚ 905/Β/11</p>	<p>ΦΕΚ 450/Β/94 ΦΕΚ 451/Β/93 ΦΕΚ 301/Β/94 ΦΕΚ 73/Β/94 ΦΕΚ 978/Β/95 ΦΕΚ 677/Β/95 ΦΕΚ 1035/Β/96 ΦΕΚ 113/Β/97 ΦΕΚ 987/Β/99 ΦΕΚ 1186/Β/03 ΦΕΚ 708/Β/03 ΦΕΚ 420/Β/11 ΦΕΚ 59/Δ/89 ΦΕΚ 1035/Β/00 ΦΕΚ 1176/Β/00 ΦΕΚ 686/Β/01 ΦΕΚ 266/Β/01 ΦΕΚ 16/Β/03 ΦΕΚ 905/Β/11</p>
--	---	--

		ΦΕΚ 1287/Β/09 ΦΕΚ 155/Β/96	
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ			
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΔΕΕΠ Π/208/12-9-03		
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-08		
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.Ε.Π.Ε.	ΑΡ. ΠΡΩΤ. 10201 /12 ΑΔΑ Β4ΛΙΛ-ΚΦΖ		

Άρθρο 43

Σύμφωνα με την υπ' αριθμό 24120 / 1336 / 15-07-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας, έχει ανακοινωθεί η δημοσίευση της Υπουργική Απόφασης με αριθμό 14867 / 825 / 9-05-2014 (1241 Β') και (ΑΔΑ: ΒΙΥΗΛ-Τ1Γ) με θέμα **“Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα τεχνικά έργα”**, σύμφωνα με την οποία καθιερώνονται κάποιες αλλαγές που αφορούν τον τρόπο τήρησης για :

- το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ),
- το βιβλίο γραπτών υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας – ιατρού εργασίας ,
- το ΣΑΥ (Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας) και το ΦΑΥ (Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας)
- την εκ των προτέρων γνωστοποίηση ,
- τη βεβαίωση ικρωμάτων ,

τον έλεγχο του νομότυπου ανάθεσης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας – ιατρού εργασίας

Λιβαδειά 03/03/2022
Ο Συντάξας

Μπούτσικος Γεώργιος
Πολιτικός Μηχανικός

Χατζόπουλος Παρασκευάς
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Λιβαδειά 03/03/2022
Ο Δ/ντης Τεχνικών Υπηρεσιών

Νταλιάνης Χρήστος
Τοπογράφος Μηχανικός